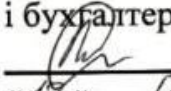

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

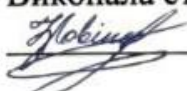
Кафедра фінансів і бухгалтерського обліку

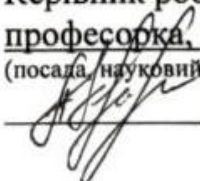
«Допущена до захисту»
В.о. завідувача кафедри фінансів
і бухгалтерського обліку
 Наталія ДАНИК
«17» 06 2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: **Оцінка фінансової стійкості банку в умовах воєнного стану**

Виконала студентка 4441 групи
 Злобіна А.А.

Керівник роботи
професорка, д.е.н.
(посада, науковий ступень, вчене звання)
 Кравченко А.С.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря

Кафедра фінансів і бухгалтерського обліку

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

доцентка, к.е.н.

(підпис)

Інна РУДЬ

«12» 02 2026 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Студентці Злобіній Аліні Анатоліївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Оцінка фінансової стійкості банку в умовах воєнного стану»

Керівник роботи професорка, докторка економічних наук Кравченко А.С.

Затверджені наказом ректора № 268-уз від «30» 03 2026 р.

2. Термін подачі роботи 03.06.2026 р.

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативно-правові акти України у сфері банківської справи; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених; статистичні та аналітичні матеріали банківської систем України; фінансова звітність та офіційні дані АТ «Акцент-Банк»; матеріали Національного банку України; інформаційні ресурси мережі Інтернет; результати власних розрахунків автора

4. Перелік питань, що належать до розробки (найменування розділів):

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

5. Перелік презентаційних матеріалів _____

1. Мета та завдання дослідження.

2. Основні положення розділу 1.

3. Основні положення розділу 2.

4. Основні положення розділу 3.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 12.02.2026 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Номер	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення керівника роботи та узгодження теми	05.02.-20.02.26	
2	Складання змісту та узгодження з керівником	12.02.-20.02.26	
3	Вивчення літературних джерел	12.02.-20.02.26	
4	Збір та систематизація інформації за темою роботи	23.02.-09.03.26	
5	Розробка теоретичного розділу	09.03.-27.03.26	
6	Розробка аналітичного розділу	30.03.-01.05.26	
7	Розробка проектного розділу	04.05.-22.05.26	
8	Розробка вступу, висновків, списку джерел	25.05.-29.05.26	
9	Розробка презентації та доповіді	01.06.-05.06.26	

Студент

 (підпис)

Злобіна А.А.
 (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

 (підпис)

Кравченко А.С.
 (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

У бакалаврській роботі досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти управління фінансовою стійкістю комерційного банку в умовах економічної нестабільності та воєнного стану. Розкрито економічну сутність фінансової стійкості банку, визначено основні чинники впливу на її формування та систематизовано сучасні підходи й методи оцінювання фінансової стійкості банківських установ. У роботі проведено аналіз сучасного стану фінансової стійкості банківської системи України, здійснено оцінку динаміки основних показників її діяльності, економічних нормативів та коефіцієнтів фінансової стійкості. Встановлено, що банківська система України, незважаючи на складні умови функціонування, пов'язані з воєнним станом та економічною нестабільністю, демонструє достатній рівень адаптивності та зберігає фінансову стабільність.

Практична частина роботи присвячена дослідженню фінансового стану та рівня фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк». Проведено аналіз активів, пасивів, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності банку. Здійснено оцінювання економічних нормативів та розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості банківської установи. За результатами дослідження встановлено, що АТ «Акцент-Банк» характеризується достатнім рівнем капіталізації, ліквідності та фінансової незалежності, проте потребує подальшого вдосконалення окремих напрямів управління фінансовими ресурсами. За результатами проведеного дослідження запропоновано комплекс заходів щодо підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк», який включає вдосконалення системи управління ризиками, оптимізацію структури витрат, диверсифікацію джерел доходів, розвиток цифрових банківських сервісів та посилення системи кібербезпеки. Реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості банку та підвищенню ефективності його діяльності в умовах воєнного стану.

Ключові слова: фінансова стійкість банку, комерційний банк, банківська система, ризик-менеджмент, економічні нормативи, фінансова стійкість, ліквідність, капіталізація, фінансова безпека, воєнний стан, АТ «Акцент-Банк».

ABSTRACT

The bachelor's thesis examines the theoretical, methodological, and practical aspects of managing the financial stability of a commercial bank under conditions of economic instability and martial law. The economic essence of bank financial stability is revealed, the main factors influencing its formation are identified, and modern approaches and methods for assessing the financial stability of banking institutions are systematized. The paper analyzes the current state of the financial stability of the Ukrainian banking system and evaluates the dynamics of key performance indicators, economic standards, and financial stability ratios. The study found that despite difficult operating conditions caused by martial law and economic instability, the banking system of Ukraine demonstrates a sufficient level of adaptability and maintains financial stability.

The practical part of the study focuses on assessing the financial condition and level of financial stability of JSC “Accent-Bank”. The analysis includes assets, liabilities, income, expenses, and financial performance indicators of the bank. In addition, economic standards and financial stability ratios of the banking institution were evaluated. The results indicate that JSC “Accent-Bank” is characterized by an adequate level of capitalization, liquidity, and financial independence; however, certain areas of financial resource management require further improvement. Based on the findings, a set of measures aimed at improving the financial stability of JSC “Accent-Bank” has been proposed. These measures include improving risk management systems, optimizing cost structures, diversifying income sources, developing digital banking services, and strengthening cybersecurity systems. Implementation of the proposed measures will contribute to enhancing the bank’s financial stability and increasing the efficiency of its operations under martial law conditions.

Keywords: financial stability of a bank, commercial bank, banking system, risk management, economic standards, liquidity, capitalization, financial security, martial law, JSC “Accent-Bank”.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	11
1.1. Сутність, значення та основні характеристики оцінки фінансової стійкості банку	11
1.2. Основні чинники, що впливають на фінансову стійкість банку .	15
1.3. Підходи та методи оцінки фінансової стійкості банку	20
Висновки до розділу 1	24
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	27
2.1. Сучасний стан фінансової стійкості банківської системи України	27
2.2. Оцінювання фінансового стану АТ «Акцент-Банк»	37
2.3. Аналіз фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк»	49
Висновки до розділу 2	55
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	58
3.1. Управління ризиками у банківській діяльності та їх вплив на фінансову стійкість комерційних банків.....	58
3.2. Напрями підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» в умовах воєнного стану	62
Висновки до розділу 3	65
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	77

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що в сучасних умовах розвитку економіки України банківська система відіграє ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності держави, підтримці економічної активності та відновленні національної економіки. Фінансова стійкість комерційних банків є однією з основних передумов ефективного функціонування банківської системи, особливо в умовах підвищених ризиків, спричинених воєнним станом, економічною нестабільністю та глобальними кризовими процесами.

Протягом останніх років банківський сектор України функціонує в умовах безпрецедентних викликів, пов'язаних із наслідками пандемії COVID-19, повномасштабною військовою агресією проти України, інфляційними процесами, валютною нестабільністю та зниженням платоспроможності населення і бізнесу. Такі умови суттєво вплинули на діяльність банківських установ, змусивши їх адаптувати власні бізнес-моделі, системи управління ризиками та механізми забезпечення фінансової стійкості до нових економічних реалій.

В умовах воєнного стану питання оцінки фінансової стійкості банків набуває особливої актуальності, оскільки саме стабільність банківської системи забезпечує безперервність розрахунків, функціонування платіжної системи, підтримку кредитування економіки та довіру населення до фінансових установ. Від рівня фінансової стійкості окремих банків залежить надійність усієї фінансової системи держави та її здатність забезпечувати економічний розвиток навіть у кризових умовах.

Військова агресія проти України створила значні загрози для функціонування банківського сектору, серед яких пошкодження банківської інфраструктури, порушення операційної діяльності, зростання кредитних ризиків через погіршення фінансового стану позичальників, втрату заставного майна в зоні бойових дій, скорочення обсягів кредитування та підвищення рівня проблемної заборгованості. Це зумовлює необхідність удосконалення

підходів до оцінки фінансової стійкості банків, підвищення ефективності систем управління ризиками, формування достатнього рівня капіталу та резервів, а також впровадження сучасних механізмів антикризового управління.

Додатковим фактором впливу на фінансову стійкість банків є активна цифрова трансформація банківського сектору, яка значно прискорилася в умовах пандемії та воєнного стану. Використання цифрових банківських технологій сприяє підвищенню ефективності обслуговування клієнтів та оптимізації банківських операцій, проте водночас створює нові ризики, пов'язані з кібербезпекою, захистом інформації та безперервністю функціонування цифрових сервісів. У таких умовах особливого значення набуває здатність банків забезпечувати стабільність операційної діяльності та підтримувати довіру клієнтів до фінансової системи.

Суттєвих змін зазнає і регуляторне середовище банківської діяльності. Національний банк України посилює вимоги до капіталізації банків, управління ліквідністю, оцінки ризиків та забезпечення фінансової стійкості банківських установ. Це вимагає від банків адаптації систем корпоративного управління, удосконалення внутрішніх процедур контролю та впровадження сучасних підходів до оцінювання фінансового стану банків.

У зв'язку з цим дослідження теоретичних і практичних аспектів оцінки фінансової стійкості банків в умовах воєнного стану, а також визначення напрямів її підвищення є надзвичайно актуальним і має важливе практичне значення для забезпечення стабільного функціонування банківської системи України.

Питання оцінки фінансової стійкості банківських установ досліджували багато вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких: О. Васюренко, А. Мороз, М. Савлук, В. Міщенко, І. Лютий, О. Дзюблюк, Ж. Довгань та інші. У наукових працях розглядаються теоретичні засади фінансової стійкості банків, підходи до її оцінювання, методи управління банківськими ризиками та механізми забезпечення стабільності банківської системи. Проте сучасні

умови воєнного стану формують нові виклики для банківського сектору, що потребує подальшого дослідження питань оцінки фінансової стійкості банків та пошуку ефективних напрямів її зміцнення.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення фінансової стійкості банківських установ в умовах економічної нестабільності.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти оцінки фінансової стійкості банку в умовах воєнного стану.

Метою бакалаврської роботи є дослідження теоретичних засад, аналіз сучасного стану та оцінка фінансової стійкості банку в умовах воєнного стану, а також розробка напрямів підвищення фінансової стійкості комерційних банків.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити сутність та основні характеристики фінансової стійкості банку; визначити чинники, що впливають на фінансову стійкість банківських установ; розглянути підходи та методи оцінки фінансової стійкості банку;
- проаналізувати сучасний стан фінансової стійкості банківської системи України; здійснити оцінювання фінансового стану АТ «Акцент-Банк»; провести аналіз фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк»;
- дослідити вплив банківських ризиків на фінансову стійкість комерційних банків; обґрунтувати напрями покращення оцінки та забезпечення фінансової стійкості банків в умовах воєнного стану.

Методами дослідження, використаними у роботі, є методи аналізу та синтезу, порівняння, економічного аналізу, статистичні методи, метод коефіцієнтів, графічний метод, а також метод узагальнення теоретичних та практичних матеріалів.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчі та нормативні акти України, матеріали Національного банку України, фінансова звітність АТ «Акцент-Банк», наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, статистичні та аналітичні матеріали.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих рекомендацій для підвищення фінансової стійкості комерційних банків, удосконалення управління ризиками та забезпечення стабільності банківської діяльності в умовах воєнного стану.

Результати дослідження апробовано на VIII Всеукраїнській науково - практичній конференції «Пріоритети розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції України», (15 квітня 2026 р.) з темою доповіді: «Оцінка фінансової стійкості банків в умовах сталого розвитку підприємництва».

Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінок, містить 19 таблиць та 7 рисунків. Список використаних джерел налічує 51 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

1.1. Сутність, значення та основні характеристики оцінки фінансової стійкості банку

У сучасних умовах розвитку банківського сектору питання забезпечення фінансової стійкості банківських установ набуває особливого значення. Банки виконують важливу роль у функціонуванні фінансової системи держави, забезпечуючи перерозподіл фінансових ресурсів, здійснення розрахунків, кредитування економіки та підтримку стабільності грошового обігу. Водночас діяльність банківських установ супроводжується значною кількістю ризиків, які в умовах економічної нестабільності та воєнного стану суттєво посилюються. Саме тому оцінка фінансової стійкості банку є одним із ключових елементів ефективного управління банківською діяльністю.

Фінансова стійкість банку характеризує його здатність забезпечувати стабільне функціонування, своєчасно виконувати свої зобов'язання перед вкладниками та кредиторами, підтримувати належний рівень ліквідності, прибутковості й капіталізації, а також протистояти впливу внутрішніх і зовнішніх ризиків. У науковій літературі поняття фінансової стійкості трактується по-різному, що зумовлено складністю та багатогранністю цієї економічної категорії [1].

Для більш повного розуміння сутності фінансової стійкості банку доцільно розглянути основні підходи до трактування цього поняття.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення поняття «фінансова стійкість банку»

Автор / підхід	Сутність визначення
Ресурсний підхід	Фінансова стійкість визначається як здатність банку формувати та ефективно використовувати фінансові ресурси [2]
Функціональний підхід	Розглядає фінансову стійкість через здатність банку безперервно виконувати свої функції [3]
Ризик-орієнтований підхід	Пов'язує фінансову стійкість із можливістю банку протистояти ризикам та кризовим явищам [4]
Системний підхід	Визначає фінансову стійкість як комплексну характеристику стабільності банківської діяльності
Регуляторний підхід	Базується на дотриманні банком нормативів НБУ щодо капіталу, ліквідності та ризиків [5]

Дані таблиці 1.1 свідчать про те, що фінансова стійкість банку є комплексною характеристикою, яка охоплює не лише фінансові результати діяльності банку, а й його здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища, підтримувати належний рівень платоспроможності та забезпечувати стабільність функціонування навіть у кризових умовах.

Фінансова стійкість банку формується під впливом значної кількості взаємопов'язаних елементів, що визначають ефективність банківської діяльності.

Як видно з рисунка 1.1, фінансова стійкість банку формується під впливом декількох ключових складових. Капітальна стійкість визначає достатність власного капіталу банку для покриття можливих збитків. Ліквідна стійкість характеризує здатність банку своєчасно виконувати свої зобов'язання. Прибуткова стійкість відображає рівень ефективності банківської діяльності та здатність генерувати прибуток. Ризикова стійкість

пов'язана зі здатністю банку управляти банківськими ризиками, а операційна стійкість характеризує стабільність внутрішніх процесів та систем управління.

Рис. 1.1. Основні складові фінансової стійкості банку [6]

Особливого значення фінансова стійкість банків набуває в умовах воєнного стану, коли банки функціонують під впливом додаткових ризиків та обмежень. У таких умовах фінансова стійкість є не лише показником ефективності діяльності окремого банку, але й важливою умовою забезпечення стабільності всієї банківської системи держави.

Значення фінансової стійкості банку проявляється у виконанні нею низки важливих функцій, представлених на рисунку 1.2.

Із рисунка 1.2 видно, що фінансова стійкість банків має важливе значення не лише для окремих банківських установ, а й для економіки держави в цілому. Стабільна банківська система сприяє розвитку підприємництва, підтримує інвестиційну активність та забезпечує ефективне функціонування фінансового ринку.

Рис. 1.2. Значення фінансової стійкості банку [7]

Для оцінки фінансової стійкості банків використовують систему кількісних та якісних показників, які дозволяють комплексно оцінити фінансовий стан банківської установи.

Таблиця 1.2

Основні характеристики оцінки фінансової стійкості банку [8]

Характеристика	Зміст
Ліквідність	Здатність банку своєчасно виконувати зобов'язання
Платоспроможність	Наявність достатнього обсягу активів для покриття зобов'язань
Капіталізація	Рівень забезпеченості банку власним капіталом
Прибутковість	Здатність банку отримувати стабільний прибуток
Якість активів	Рівень ризиковості та надійності активних операцій
Рівень ризиків	Ступінь впливу кредитних, валютних, процентних та інших ризиків
Ділова активність	Ефективність використання ресурсів банку

Показники, наведені у таблиці 1.2, використовуються під час проведення комплексної оцінки фінансової стійкості банківських установ. Аналіз цих характеристик дозволяє визначити сильні та слабкі сторони діяльності банку, оцінити рівень його фінансової безпеки та здатність функціонувати в умовах кризових явищ.

У сучасній практиці оцінка фінансової стійкості банків здійснюється як на рівні самих банківських установ, так і на рівні державного регулювання. Важливу роль у цьому процесі відіграє Національний банк України, який встановлює економічні нормативи, здійснює банківський нагляд та проводить оцінювання стійкості банківської системи.

Таким чином, фінансова стійкість банку є складною економічною категорією, що характеризує здатність банківської установи ефективно функціонувати, підтримувати належний рівень ліквідності, прибутковості та платоспроможності, а також протистояти негативному впливу зовнішніх і внутрішніх факторів. В умовах воєнного стану оцінка фінансової стійкості банків набуває особливої актуальності, оскільки саме стабільність банківської системи є важливою передумовою забезпечення економічної безпеки держави.

1.2. Основні чинники, що впливають на фінансову стійкість банку

Фінансова стійкість банку формується під впливом значної кількості чинників, які можуть як сприяти зміцненню позицій банківської установи, так і створювати додаткові ризики для її діяльності. У сучасних умовах функціонування банківського сектору України, особливо в період воєнного стану, вплив зовнішніх та внутрішніх факторів набуває особливої ваги, оскільки саме від здатності банку адаптуватися до змін зовнішнього середовища залежить його стабільність, конкурентоспроможність та ефективність діяльності.

Чинники впливу на фінансову стійкість банку є багатограними та взаємопов'язаними. Їх дослідження дозволяє визначити основні джерела ризиків, оцінити рівень уразливості банку до кризових явищ та сформуванати ефективну систему управління фінансовою стійкістю.

Основні чинники впливу на фінансову стійкість банку за середовищем виникнення наведено в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Класифікація чинників впливу на фінансову стійкість банку
за середовищем виникнення [9]

Зовнішні чинники	Внутрішні чинники
1. Макроекономічні: - темпи економічного зростання; - рівень інфляції; - стабільність національної валюти; - стан платіжного балансу.	1. Організаційні: - якість корпоративного управління; - організаційна структура; - кваліфікація персоналу; - якість внутрішнього контролю.
2. Політичні: - політична стабільність; - якість державного управління; - законодавча база.	2. Фінансові: - структура активів і пасивів; - рівень капіталізації; - якість кредитного портфеля.
3. Ринкові: - конкурентне середовище; - стан фінансового ринку; - поведінка інвесторів.	3. Технологічні: - рівень автоматизації; - якість інформаційних систем; - рівень кібербезпеки.
4. Соціальні: - рівень довіри до банківської системи; - фінансова грамотність населення; - демографічні тенденції.	4. Комерційні: - клієнтська база; - продуктовий ряд; - цінова політика.

Науковці класифікують чинники впливу на фінансову стійкість банку за різними ознаками, однак найбільш поширеним є їх поділ на зовнішні та

внутрішні. Зовнішні чинники формуються поза межами діяльності банку та практично не підлягають прямому контролю з боку банківської установи. Внутрішні чинники, навпаки, залежать від особливостей організації діяльності банку, ефективності управління та якості прийнятих управлінських рішень.

Дані таблиці 1.3 свідчать про те, що фінансова стійкість банку залежить від комплексного впливу як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. Особливу роль серед зовнішніх факторів відіграють макроекономічні умови, адже зміни рівня інфляції, валютного курсу чи темпів економічного зростання безпосередньо впливають на платоспроможність клієнтів банку, обсяги кредитування та рівень банківських ризиків.

Важливе значення мають також політичні чинники, особливо в умовах воєнного стану. Політична нестабільність, військові ризики та зміни у державному регулюванні можуть спричиняти погіршення фінансового стану банківських установ, відтік депозитів населення та підвищення рівня проблемної заборгованості. Водночас ефективна державна політика та підтримка банківської системи з боку Національного банку України сприяють забезпеченню стабільності фінансового сектору.

Ринкові чинники також суттєво впливають на фінансову стійкість банків. Посилення конкуренції між банківськими установами змушує банки підвищувати якість обслуговування клієнтів, впроваджувати нові фінансові продукти та здійснювати цифрову трансформацію діяльності. Однак надмірна конкуренція може призводити до зниження прибутковості банківських операцій та підвищення ризиковості діяльності.

Серед внутрішніх чинників важливе значення мають фінансові показники діяльності банку, зокрема рівень капіталізації, структура активів і пасивів, якість кредитного портфеля та рівень ліквідності. Саме ці показники характеризують здатність банку виконувати свої зобов'язання та протистояти кризовим явищам.

Не менш важливими є організаційні та технологічні чинники. Ефективна система корпоративного управління, високий рівень внутрішнього контролю,

кваліфікований персонал та сучасні інформаційні технології забезпечують підвищення ефективності банківської діяльності та сприяють зміцненню фінансової стійкості банку [10].

Таблиця 1.4

Характеристика впливу ключових чинників на фінансову стійкість банку

Чинник	Характер впливу	Можливі наслідки	Заходи управління
Економічне зростання	Прямий позитивний	- Зростання кредитного портфеля; - Покращення якості активів; - Збільшення доходів.	- Розширення операцій; - Впровадження нових продуктів; - Оптимізація процесів.
Політична нестабільність	Прямий негативний	- Відтік депозитів; - Погіршення якості активів; - Зниження довіри клієнтів.	- Формування додаткових резервів; - Посилення ризик-менеджменту; - Диверсифікація активів.
Конкуренція	Непрямий двосторонній	- Зниження маржі; - Втрата клієнтів; - Стимулювання інновацій.	- Підвищення ефективності; - Покращення сервісу; - Технологічна модернізація.
Регуляторні вимоги	Прямий обмежувальний	- Необхідність додаткової капіталізації; - Обмеження операцій; - Зростання витрат на комплаєнс.	- Адаптація бізнес-моделі; - Оптимізація структури активів; - Вдосконалення контролю.
Технологічний розвиток	Непрямий стимулюючий	- Необхідність інвестицій; - Зміна бізнес-процесів.	- Впровадження сучасних ІТ-рішень та автоматизація процесів; - Інвестиції у розробку та впровадження інноваційних продуктів.

В умовах активної цифровізації банківського сектору особливого значення набуває рівень кібербезпеки та надійність інформаційних систем банку. Сучасні банки значною мірою залежать від цифрових сервісів та

електронних каналів обслуговування клієнтів, тому кіберризики можуть створювати серйозні загрози для фінансової стабільності банківських установ.

Для більш детального розуміння механізму впливу окремих чинників на фінансову стійкість банку доцільно розглянути їх характеристику та можливі наслідки впливу.

Інформація, наведена у таблиці 1.4, свідчить про те, що кожний чинник має різний характер впливу на фінансову стійкість банку. Одні фактори можуть стимулювати розвиток банківської діяльності, тоді як інші — створювати додаткові ризики та обмеження.

Так, економічне зростання позитивно впливає на діяльність банків, оскільки сприяє підвищенню платоспроможності позичальників, збільшенню обсягів кредитування та покращенню якості банківських активів. У результаті банки отримують можливість нарощувати прибуток, розширювати спектр фінансових послуг та зміцнювати власні конкурентні позиції.

Натомість політична нестабільність та воєнні ризики мають суттєвий негативний вплив на фінансову стійкість банківських установ. У період воєнного стану банки стикаються з підвищенням кредитних ризиків, скороченням депозитної бази, погіршенням фінансового стану клієнтів та необхідністю формування додаткових резервів. Це потребує від банків удосконалення системи ризик-менеджменту та впровадження антикризових механізмів управління [11].

Значний вплив на фінансову стійкість банків має також регуляторне середовище. Посилення вимог Національного банку України щодо достатності капіталу, ліквідності та управління ризиками сприяє зміцненню стабільності банківської системи, однак водночас потребує від банків значних фінансових ресурсів та адаптації внутрішніх бізнес-процесів.

Окремої уваги потребує технологічний розвиток банківського сектору. Впровадження сучасних цифрових технологій дозволяє банкам підвищувати ефективність діяльності, скорочувати витрати та покращувати якість обслуговування клієнтів. Разом із тим цифровізація супроводжується появою

нових ризиків, пов'язаних із кібербезпекою, захистом персональних даних та надійністю інформаційних систем.

Отже, фінансова стійкість банку формується під впливом значної кількості взаємопов'язаних чинників, які можуть як зміцнювати, так і послаблювати стабільність банківської установи. В умовах воєнного стану особливого значення набуває здатність банків своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, ефективно управляти ризиками та забезпечувати безперервність банківської діяльності. Саме комплексний аналіз чинників впливу на фінансову стійкість дозволяє сформувати ефективну систему управління банком та забезпечити його стабільне функціонування в умовах економічної нестабільності.

1.3. Підходи та методи оцінки фінансової стійкості банку

Оцінювання фінансової стійкості банківської установи є важливою складовою системи управління банком, оскільки дозволяє визначити його здатність підтримувати стабільність функціонування, забезпечувати виконання зобов'язань перед клієнтами та протидіяти негативним впливам зовнішнього середовища. У сучасних умовах нестабільності фінансових ринків, цифровізації банківських послуг, високого рівня конкуренції та посилення регуляторних вимог питання оцінки фінансової стійкості набуває особливого значення.

Фінансова стійкість банку є комплексною характеристикою, тому її оцінка не може базуватися на одному показнику. На практиці використовується система різноманітних методів, що дозволяють аналізувати окремі аспекти діяльності банківської установи: капіталізацію, ліквідність, прибутковість, якість активів, ризиковість операцій та ефективність управління.

До основних підходів оцінювання фінансової стійкості належать [12]:

- коефіцієнтний підхід;
- рейтинговий підхід;
- інтегральний підхід;
- економіко-математичне моделювання;
- стрес-тестування;
- нормативний підхід.

Таблиця 1.5

Основні підходи до оцінювання фінансової стійкості банку

Підхід	Характеристика	Переваги	Недоліки
Коефіцієнтний	Аналіз системи фінансових показників	Простота використання	Не враховує взаємозв'язок факторів
Рейтинговий	Формування узагальненого рейтингу	Комплексність	Суб'єктивність оцінок
Інтегральний	Об'єднання показників в єдиний індекс	Узагальнення результатів	Складність розрахунку
Стрес-тестування	Моделювання кризових ситуацій	Оцінка ризиків	Залежить від сценарію
Нормативний	Аналіз нормативів НБУ	Враховує вимоги регулятора	Обмежений перелік показників

Провідне місце серед методів оцінювання займає коефіцієнтний аналіз, який передбачає використання системи фінансових коефіцієнтів.

Основні показники оцінки фінансової стійкості банку доцільно систематизувати за напрямками.

Таблиця 1.6

Система показників оцінки фінансової стійкості банку [13]

Група показників	Показники	Економічний зміст
Капіталізація	адекватність капіталу	здатність покривати ризики
Ліквідність	коефіцієнти ліквідності	виконання зобов'язань
Прибутковість	ROA, ROE	ефективність діяльності
Якість активів	частка проблемних кредитів	рівень ризику
Ділова активність	оборотність активів	ефективність використання ресурсів

Для кількісної оцінки фінансової стійкості використовують систему коефіцієнтів.

Коефіцієнт надійності банку характеризує рівень забезпеченості зобов'язань власним капіталом.:

$$K_n = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Залучені кошти}} \quad (1.1)$$

Коефіцієнт фінансового важеля:

$$K_{фв} = \frac{\text{Зобов'язання}}{\text{Власний капітал}} \quad (1.2)$$

Показує ступінь залежності банку від зовнішніх джерел фінансування.

Рентабельність активів:

$$ROA = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середні активи}} \times 100\% \quad (1.3)$$

Рентабельність капіталу:

$$ROE = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\% \quad (1.4)$$

Коефіцієнт адекватності капіталу:

$$CAR = \frac{\text{Регулятивний капітал}}{\text{Активи, зважені на ризик}} \times 100\% \quad (1.5)$$

Зазначений показник є одним із ключових у міжнародній практиці та використовується відповідно до вимог Базельського комітету.

Окремим напрямом оцінювання фінансової стійкості є рейтингові методики. Найбільш поширеною є система CAMELS.

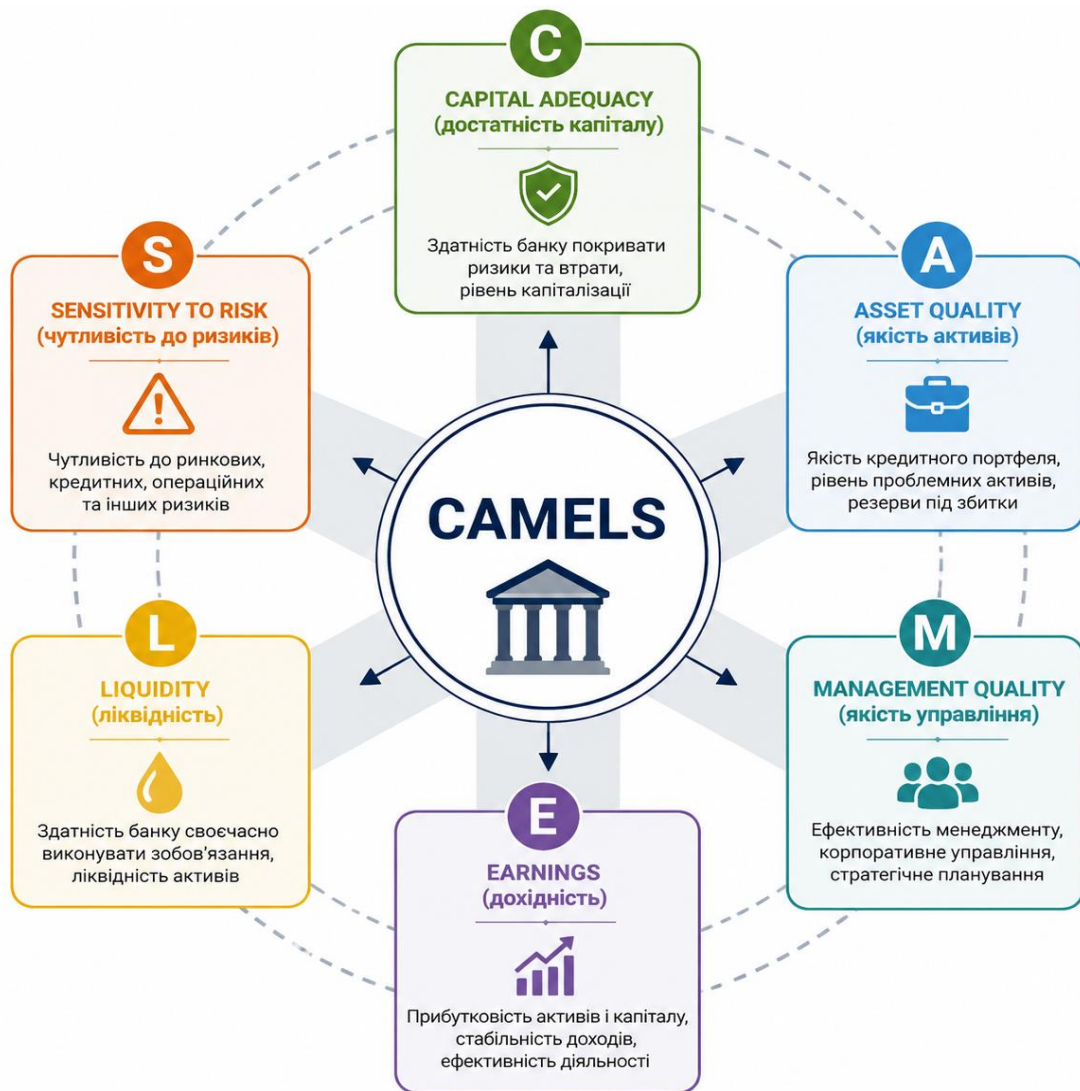

Рис. 1.3. Система оцінювання фінансової стійкості банку CAMELS [14]

Система CAMELS застосовується центральними банками та регуляторами багатьох країн для комплексного аналізу банківських установ. Перевагою методики є можливість поєднання кількісних та якісних показників, що забезпечує всебічну оцінку діяльності банку.

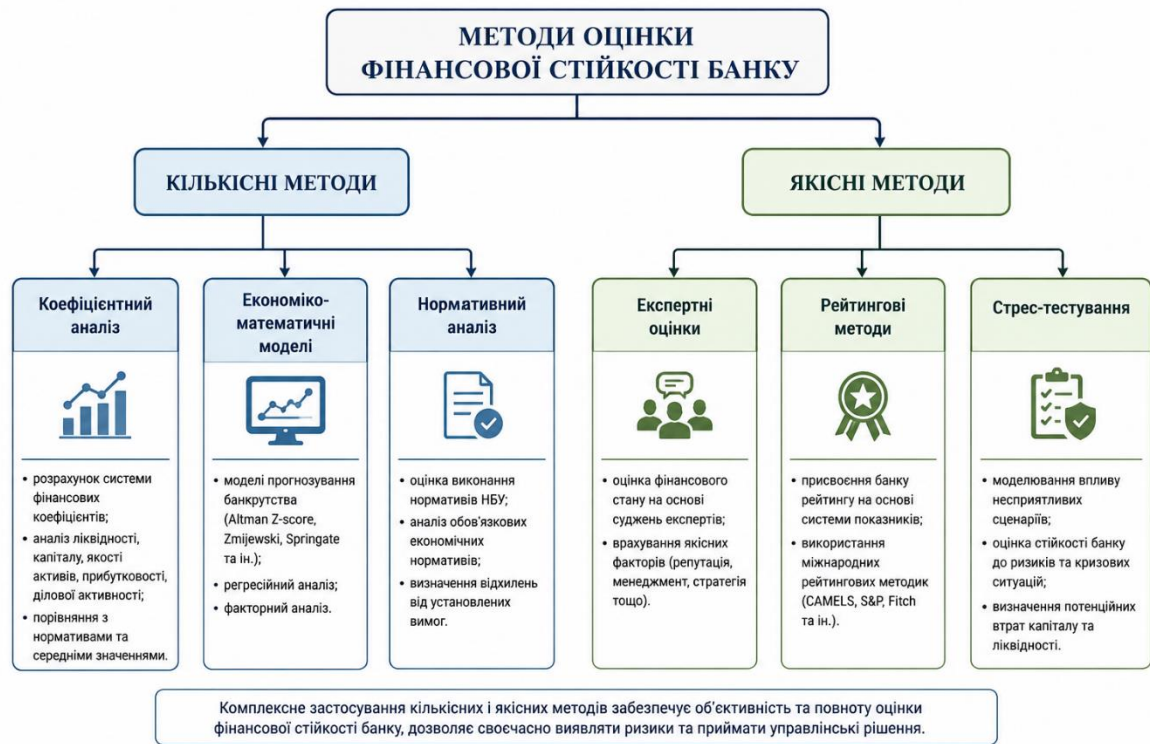

Рис. 1.4. Методи оцінки фінансової стійкості банку [15]

Таким чином, сучасна оцінка фінансової стійкості банку базується на поєднанні кількісних та якісних методів аналізу. Комплексне використання коефіцієнтного, рейтингового, інтегрального та нормативного підходів дозволяє сформувати об'єктивне уявлення про фінансовий стан банку, своєчасно виявити потенційні загрози та розробити заходи щодо підвищення рівня його фінансової стійкості.

Висновки до розділу 1

У першому розділі бакалаврської роботи досліджено теоретичні засади управління фінансовою стійкістю комерційного банку та визначено її роль у забезпеченні ефективного функціонування банківської установи в сучасних умовах розвитку фінансового ринку. Проведене дослідження дозволило встановити, що фінансова стійкість банку є складною багатокомпонентною економічною категорією, яка характеризує здатність банківської установи

підтримувати стабільність діяльності, виконувати зобов'язання перед клієнтами та контрагентами, протистояти впливу внутрішніх і зовнішніх ризиків, а також забезпечувати безперервність функціонування та перспективи подальшого розвитку.

У ході дослідження встановлено, що фінансова стійкість банку формується під впливом значної кількості чинників, які мають різну природу виникнення та ступінь впливу. Їх доцільно поділяти на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх чинників належать макроекономічні, політичні, правові, соціальні та ринкові фактори, які безпосередньо не контролюються банком, однак суттєво впливають на результати його діяльності. Водночас внутрішні чинники пов'язані з особливостями управління банком, структурою активів і пасивів, рівнем капіталізації, якістю кредитного портфеля, прибутковістю операцій та ефективністю системи ризик-менеджменту. Встановлено, що саме внутрішні фактори значною мірою визначають можливість банку адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

У роботі визначено, що оцінка фінансової стійкості банківської установи потребує використання комплексного підходу, оскільки окремі показники не здатні повною мірою відобразити реальний фінансовий стан банку. Розглянуто основні підходи до оцінювання фінансової стійкості, серед яких коефіцієнтний, рейтинговий, інтегральний, нормативний підходи, а також методи економіко-математичного моделювання та стрес-тестування.

Встановлено, що найбільш поширеним інструментом оцінювання фінансової стійкості є коефіцієнтний аналіз, який базується на системі фінансових показників та дозволяє оцінити достатність капіталу, ліквідність, прибутковість, якість активів та рівень ризиковості діяльності банку. Окрему увагу приділено міжнародній рейтинговій системі CAMELS, яка забезпечує комплексне оцінювання діяльності банку за ключовими напрямками його функціонування.

Проведене теоретичне дослідження дозволило зробити висновок, що забезпечення фінансової стійкості банку є безперервним процесом, який

вимагає застосування сучасних методів аналізу, моніторингу та управління ризиками. Своєчасне виявлення негативних тенденцій і використання комплексної системи оцінювання сприяє підвищенню стабільності функціонування банківської установи та зміцненню її конкурентних позицій на фінансовому ринку.

Отже, отримані теоретичні результати створюють основу для проведення подальшого аналітичного дослідження фінансової стійкості конкретної банківської установи та визначення напрямів її підвищення у наступних розділах роботи.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

2.1. Сучасний стан фінансової стійкості банківської системи України

У сучасних умовах розвитку економіки банківська система відіграє ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності держави, підтримці безперервності грошового обігу, здійсненні кредитної діяльності та забезпеченні ефективного функціонування фінансового ринку. Водночас сучасне економічне середовище характеризується високим рівнем невизначеності та динамічністю зовнішніх і внутрішніх факторів впливу, що створює додаткові ризики для функціонування банківського сектору.

Останні роки стали для банківської системи України періодом значних випробувань. Поряд із наслідками пандемії COVID-19 суттєвий вплив на фінансову систему держави здійснила повномасштабна військова агресія російської федерації, що спричинила масштабні економічні, соціальні та фінансові трансформації. За таких умов забезпечення фінансової стійкості банківської системи набуває особливої актуальності, оскільки саме стабільність функціонування банків є важливою передумовою підтримки економічної безпеки держави.

Фінансова стійкість банківської системи характеризує її здатність забезпечувати безперервне виконання основних функцій, підтримувати належний рівень ліквідності та капіталізації, виконувати зобов'язання перед клієнтами й протистояти негативному впливу кризових явищ. У сучасних умовах оцінка фінансової стійкості банківської системи повинна базуватися на комплексному аналізі кількісних та якісних показників її функціонування.

За даними Національного банку України, станом на кінець 2024 року в Україні функціонувало 63 банківські установи. Незважаючи на складні умови

діяльності та воєнний стан, банківський сектор продовжив функціонувати стабільно, що свідчить про достатній рівень адаптивності та сформований запас фінансової міцності. Важливу роль у підтримці стабільності банківської системи відіграла грошово-кредитна політика Національного банку України, а також реалізація регуляторних заходів щодо забезпечення ліквідності, капіталізації та нагляду за діяльністю банківських установ [16].

Для оцінки сучасного стану фінансової стійкості банківської системи України доцільно проаналізувати основні показники її діяльності, зокрема кількість діючих банків, динаміку активів, капіталу, кредитного портфеля, доходів, витрат та показників прибутковості. Аналіз відповідних показників дозволить визначити ключові тенденції розвитку банківського сектору та оцінити рівень його фінансової стійкості в умовах економічної нестабільності (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності банківської системи України, 2021 - 2024 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Кількість діючих банків	71	67	63	63
з них: з іноземним капіталом	33	30	28	26
Чисті активи, млн. грн.	2053232	2351678	2647624	3160787
Кредитний портфель, млн. грн.	1065347	1036213	1001014	1120745
Капітал, млн. грн.	255514	215840	310824	382014
із нього: статутний капітал, млн. грн.	481535	407021	404719	405860
Зобов'язання, млн. грн.	1797718	2135838	2336800	2778773
Доходи, млн. грн.	273863	357388	365268	380516
Витрати млн. грн.	196488	332673	242567	262887
Відрахування в резерви, млн. грн.	3448	2488	4908	1813
Результат діяльності, млн. грн.	77376	14694	122701	117629
Рентабельність активів, %	4,09	1,04	5,86	5,26
Рентабельність капіталу, %	35,08	9,68	56,85	47,23

Аналіз основних показників діяльності банківської системи України за 2021–2024 рр. дозволяє зробити висновок, що попри складні умови функціонування, спричинені військовими діями, економічною нестабільністю

та високим рівнем ризиків, банківський сектор демонстрував достатній рівень адаптивності та фінансової стійкості.

Насамперед спостерігається тенденція до скорочення кількості банківських установ. Якщо у 2021 році функціонувало 71 банк, то у 2024 році їх кількість скоротилася до 63 установ, тобто на 8 банків або на 11,3 %. Аналогічна тенденція простежується і щодо банків з іноземним капіталом: їх кількість зменшилася з 33 до 26 установ. Такі зміни можуть свідчити про продовження процесів структурної трансформації банківського сектору, очищення ринку та підвищення вимог до фінансової стійкості банківських установ [17].

Попри зменшення кількості банків, відбулося суттєве зростання масштабів діяльності банківської системи. Так, чисті активи банків за досліджуваній період зросли з 2 053 232 млн грн у 2021 році до 3 160 787 млн грн у 2024 році. Абсолютний приріст становив 1 107 555 млн грн, або 53,94 %. Така тенденція свідчить про розширення ресурсної бази банківського сектору та збереження довіри клієнтів до банківської системи навіть у складних економічних умовах.

Водночас кредитний портфель банківської системи демонстрував неоднозначну динаміку. У 2022–2023 роках спостерігалось його скорочення, що можна пояснити погіршенням економічної ситуації, підвищенням кредитних ризиків та більш обережною кредитною політикою банків. Однак у 2024 році обсяг кредитного портфеля збільшився до 1 120 745 млн грн, що перевищує показник 2021 року на 55 398 млн грн або 5,2 %. Це може свідчити про поступове відновлення кредитної активності та адаптацію банків до умов воєнної економіки.

Позитивною тенденцією є суттєве зростання капіталу банківської системи. Якщо у 2021 році його обсяг становив 255 514 млн грн, то у 2024 році — вже 382 014 млн грн. Приріст склав 126 500 млн грн або 49,5 %. Зростання капіталу є важливим індикатором фінансової стійкості, оскільки свідчить про

збільшення запасу фінансової міцності банків та їх здатності покривати потенційні ризики.

Також значно збільшився обсяг зобов'язань банківської системи — з 1 797 718 млн грн у 2021 році до 2 778 773 млн грн у 2024 році, тобто на 981 055 млн грн або 54,6 %. Це пояснюється збільшенням депозитної бази та залучених ресурсів, що свідчить про збереження довіри населення й бізнесу до банківського сектору.

Аналіз фінансових результатів діяльності банківської системи також свідчить про позитивні зміни. Доходи банків зросли з 273 863 млн грн до 380 516 млн грн, або на 38,9 %. Водночас витрати після різкого зростання у 2022 році поступово стабілізувалися. Значні витрати у перший рік повномасштабної війни були пов'язані з формуванням резервів під кредитні ризики та необхідністю покриття можливих втрат.

Окрему увагу слід звернути на показники прибутковості. Рентабельність активів у 2022 році суттєво знизилася до 1,04 %, однак у подальшому відбулося відновлення до рівня 5,26 % у 2024 році. Подібна тенденція характерна і для рентабельності капіталу: після зниження до 9,68 % у 2022 році показник зріс до 47,23 % у 2024 році. Це свідчить про поступове відновлення ефективності діяльності банків та зміцнення їх фінансового стану.

Отже, результати проведеного аналізу дозволяють стверджувати, що, незважаючи на значні виклики та несприятливі умови функціонування, банківська система України продемонструвала достатній рівень фінансової стійкості. Позитивна динаміка активів, капіталу, фінансових результатів та показників прибутковості свідчить про здатність банківського сектору адаптуватися до кризових умов та підтримувати стабільність своєї діяльності.

Попередній аналіз основних показників діяльності банківської системи України дозволив оцінити загальні тенденції її функціонування, масштаби діяльності та фінансові результати в умовах економічної нестабільності. Однак для більш повного визначення рівня фінансової стійкості банківського сектору недостатньо аналізувати лише абсолютні показники активів, капіталу

чи прибутковості. Важливим інструментом оцінювання фінансового стану банків є система економічних нормативів, встановлених Національним банком України [18].

Економічні нормативи виступають регуляторним механізмом контролю за діяльністю банківських установ та спрямовані на обмеження надмірних ризиків, підтримання достатнього рівня капіталу, ліквідності й забезпечення стабільності функціонування банківського сектору загалом. Виконання банками встановлених нормативних вимог свідчить про їх здатність ефективно управляти ризиками та підтримувати необхідний рівень фінансової стійкості навіть у кризових умовах [19].

У зв'язку з цим доцільним є аналіз динаміки дотримання економічних нормативів банками України у 2021–2024 роках (табл. 2.2).

Аналіз динаміки економічних нормативів банківської системи України протягом 2021–2024 рр. свідчить про загалом стабільний стан банківського сектору та високий рівень дотримання вимог Національного банку України навіть в умовах значних економічних викликів та воєнного стану. Отримані результати дозволяють зробити висновок, що банківська система змогла зберегти запас фінансової міцності та ефективно адаптуватися до кризових умов функціонування.

Насамперед позитивною тенденцією є значний обсяг регулятивного капіталу банківської системи. Значення нормативу Н1 упродовж досліджуваного періоду суттєво перевищувало встановлений мінімальний рівень у 500 млн грн. Так, у 2021 році показник становив 211742,3 млн грн, у 2022 році збільшився до 260248,3 млн грн, після чого у 2023–2024 роках спостерігалось його незначне скорочення до 244459,3 млн грн. Попри певне зниження показника у останні роки, фактичний рівень регулятивного капіталу залишається значно вищим за нормативне значення, що свідчить про наявність достатнього запасу фінансової стійкості.

Динаміка дотримання економічних нормативів банками України,
2021 - 2024 рр.

Норма- тив	Назва	Стандартне значення	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Н1	Мінімальний розмір регулятивного капіталу млн. грн.	500 млн грн	211742,3	260248,3	249053,6	244459,3
Н2	Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу	не менше 10%	18,01	24,99	19,98	х
Н3	Норматив достатності основного капіталу	не менше 7%	11,99	14,76	12,05	х
Н7	Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента	не більше 25%	18,6	15,17	16,22	17,81
Н8	Норматив великих кредитних ризиків	не більше 8- кратного розміру регулятивно го капіталу	72,35	59,97	67,89	80,52
Н9	Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами	не більше 25%	3,71	2,14	1,47	1,09
Н11	Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою	не більше 15 %	0,0005	0,0000	0,0000	0,0000
Н12	Норматив загальної суми інвестування	не більше 60%	0,17	0,01	0,01	0,12

Аналіз нормативу достатності регулятивного капіталу (Н2) показує, що протягом 2021–2023 років його значення суттєво перевищували встановлений мінімальний рівень у 10 %. Найвище значення спостерігалось у 2022 році — 24,99 %, що майже у 2,5 раза перевищує норматив. Така ситуація свідчить про здатність банківського сектору забезпечувати покриття ризиків власним капіталом навіть в умовах високої невизначеності.

Подібна ситуація характерна і для нормативу достатності основного капіталу (Н3). За нормативного значення не менше 7 % фактичні показники коливалися в межах від 11,99 % до 14,76 %, що також свідчить про достатній рівень капіталізації банківської системи та її стійкість до потенційних втрат.

Оцінка кредитних ризиків показує, що норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) упродовж аналізованого періоду залишався в межах допустимих значень. Його показник коливався від 15,17 % до 18,6 % при граничному рівні не більше 25 %. Це свідчить про відсутність надмірної концентрації ризиків та проведення банками достатньо виваженої кредитної політики.

Норматив великих кредитних ризиків (Н8) також перебував у межах допустимого рівня. У 2024 році його значення становило 80,52 %, що хоча й демонструє тенденцію до збільшення порівняно з попередніми роками, однак залишається значно нижчим за встановлену межу. Це свідчить про збереження контрольованого рівня концентрації великих ризиків.

Позитивною є динаміка нормативу максимального кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н9). Значення показника знизилося з 3,71 % у 2021 році до 1,09 % у 2024 році, що може свідчити про зменшення ризикових операцій із пов'язаними особами та посилення системи внутрішнього контролю банків.

Крім того, нормативи інвестування Н11 та Н12 залишалися на надзвичайно низькому рівні порівняно з допустимими значеннями. Це свідчить про обережну інвестиційну політику банків та мінімізацію ризиків, пов'язаних із вкладеннями в корпоративні права та цінні папери [20].

Отже, результати аналізу підтверджують, що банківська система України у досліджуваному періоді характеризувалася високим рівнем дотримання економічних нормативів НБУ. Значний запас капіталу, контрольований рівень кредитних ризиків та відповідність регуляторним вимогам свідчать про достатній рівень фінансової стійкості банківського сектору навіть в умовах економічної нестабільності та воєнного стану. Отримані результати

дозволяють стверджувати, що механізми банківського регулювання та нагляду в Україні продовжують забезпечувати підтримання стабільності функціонування банківської системи.

Проведений аналіз економічних нормативів дозволив встановити, що банківська система України в цілому дотримувалася регуляторних вимог Національного банку України, що свідчить про достатній рівень капіталізації та контрольованість ризиків. Проте для більш глибокої оцінки фінансової стійкості доцільно застосувати систему відносних показників, які дозволяють визначити рівень фінансової незалежності, ступінь залежності від залучених ресурсів та ефективність структури капіталу банківського сектору.

Система коефіцієнтів фінансової стійкості дає можливість комплексно оцінити взаємозв'язок між власним капіталом, залученими ресурсами та активами банківської системи, а також визначити рівень її фінансової безпеки. До найбільш поширених показників належать коефіцієнт фінансового важеля, коефіцієнт надійності, коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів та коефіцієнт мультиплікатора капіталу [20].

Результати розрахунків коефіцієнтів фінансової стійкості банківської системи України за 2021–2024 роки наведено у таблиці 2.3.

Аналіз розрахованих коефіцієнтів фінансової стійкості банківської системи України за 2021–2024 рр. дозволяє зробити висновок, що протягом досліджуваного періоду банківський сектор зберігав достатній рівень фінансової стійкості, хоча окремі показники демонстрували вплив кризових явищ та структурних змін в економіці.

Перш за все, коефіцієнт фінансового важеля характеризує співвідношення залучених коштів та власного капіталу й показує рівень залежності банківської системи від зовнішніх джерел фінансування. Оптимальне значення показника знаходиться в межах від 1 до 20. У досліджуваному періоді значення коефіцієнта коливалося від 7,04 до 9,90, що перебувало в межах нормативного рівня. Найбільше значення показника спостерігалось у 2022 році — 9,90, що свідчить про підвищення залежності

банківської системи від залучених ресурсів у період найбільшої економічної нестабільності. У подальшому відбулося поступове зниження показника до 7,27 у 2024 році, що може свідчити про посилення фінансової стійкості та зміцнення капітальної бази банків.

Таблиця 2.3

Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості банківської
системи України, 2021 - 2024 рр.

Вихідні дані, млн. грн.		2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Власний капітал		255514	215840	320284	382014
Залучені кошти		1797718	2135838	2598215	2778773
Активи загальні		2358324	2716794	3282379	3527563
Активи		2053232	2351678	2918498	3160787
Найменування показника	Оптимальне значення				
Коефіцієнт «фінансового важеля»	1 – 20	7,04	9,90	8,11	7,27
Коефіцієнт надійності	не менше 5%	14,21	10,11	12,33	13,75
Коефіцієнт участі власного капіталу у формування активів	Не менше 10%	10,83	7,94	9,76	10,83
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	12 – 15	8,04	10,90	9,11	8,27

Коефіцієнт надійності характеризує рівень забезпеченості залучених ресурсів власним капіталом та відображає здатність банківської системи покривати ризики за рахунок власних ресурсів. Мінімальне рекомендоване значення становить не менше 5 %. Упродовж аналізованого періоду значення коефіцієнта суттєво перевищувало нормативний рівень та становило від 10,11 % до 14,21 %. Найнижчий показник спостерігався у 2022 році, що може бути пов'язано з кризовими процесами та зростанням обсягів залучених ресурсів. Однак уже у 2024 році коефіцієнт зріс до 13,75 %, що свідчить про покращення рівня фінансової незалежності банківської системи.

Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів характеризує частку активів, сформованих за рахунок власних джерел фінансування. Оптимальним вважається значення не нижче 10 %. За результатами розрахунків встановлено, що у 2021 та 2024 роках показник становив 10,83 %, тобто відповідав рекомендованому рівню. Водночас у 2022 році спостерігалось його зниження до 7,94 %, а у 2023 році — до 9,76 %, що свідчить про певне посилення залежності банківського сектору від зовнішніх джерел фінансування в кризовий період.

Коефіцієнт мультиплікатора капіталу дозволяє оцінити ступінь використання власного капіталу при формуванні активів банківської системи. Рекомендоване значення показника становить від 12 до 15. Упродовж досліджуваного періоду коефіцієнт коливався в межах від 8,04 до 10,90, що є нижчим за оптимальний рівень. З одного боку, це може свідчити про більш консервативну модель функціонування банківської системи та нижчий рівень ризиковості діяльності. З іншого боку, така ситуація може свідчити про недостатньо активне використання можливостей фінансового важеля.

Загалом результати проведених розрахунків свідчать про те, що банківська система України у 2021–2024 роках зберігала достатній рівень фінансової стійкості. Більшість коефіцієнтів відповідали або наближалися до оптимальних значень, а незначні відхилення окремих показників були обумовлені впливом кризових факторів та умовами воєнного стану. Позитивна динаміка показників у 2024 році свідчить про поступове відновлення фінансового стану банківського сектору та його адаптацію до нових економічних умов функціонування [21].

2.2. Оцінювання фінансового стану АТ «Акцент-Банк»

Проведений аналіз фінансової стійкості банківської системи України дозволив визначити загальні тенденції її функціонування та оцінити рівень стійкості банківського сектору в умовах економічної нестабільності. Однак для більш глибокого дослідження практичних аспектів управління фінансовою стійкістю доцільно здійснити оцінку фінансового стану окремої банківської установи.

Об'єктом подальшого дослідження обрано АТ «Акцент-Банк», який є одним із динамічних банків України та здійснює активну діяльність на ринку банківських послуг. Оцінювання фінансового стану банку дозволить визначити тенденції зміни структури активів, джерел формування ресурсів, ефективності використання капіталу та рівня фінансової стійкості банківської установи.

Першим етапом дослідження фінансового стану банку є аналіз структури та динаміки активів, оскільки саме активні операції визначають масштаби діяльності банку, рівень прибутковості та можливості подальшого розвитку. Для цього проведемо горизонтальний аналіз активу балансу АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.4) [22].

Результати горизонтального аналізу активу балансу АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчать про суттєве зростання масштабів діяльності банківської установи та активне нарощування ресурсного потенціалу. Загальна сума активів банку у 2025 році становила 25 060 076 тис. грн, що порівняно з 2024 роком більше на 7 273 348 тис. грн або на 40,89 %. Така тенденція свідчить про розширення діяльності банку та посилення його позицій на фінансовому ринку.

Найбільшу частку приросту активів забезпечило збільшення обсягу грошових коштів та їх еквівалентів. У 2025 році їх обсяг досяг 12 703 593 тис. грн, що на 2 315 828 тис. грн або на 22,29 % більше порівняно з попереднім роком. Зростання цього показника може свідчити про зміцнення ліквідної позиції банку та формування додаткового запасу фінансової стійкості.

Таблиця 2.4

Горизонтальний аналіз активу балансу АТ «Акцент-Банк», 2023 – 2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення, 2025/2024	
	2023	2024	2025	абсол., +/-	відн, %
Грошові кошти та їх еквіваленти	3979698	10387765	12703593	2315828	22,29
Кредити та заборгованість банків	x	x	826727	x	x
Кредити та заборгованість клієнтів	8983168	5516412	8567591	3051179	55,31
Інвестиції в цінні папери	54014	175703	320370	144667	82,34
Інвестиційна нерухомість	10540	11946	12650	704	5,89
Відстрочені податкові активи	x	50	6577	6527	13054,00
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	67319	74154	82436	8282	11,17
Основні засоби	254068	260894	250703	-10191	-3,91
Активи в формі права користування (оренда)	110424	78208	82279	4071	5,21
Інші фінансові активи	867023	1251633	1518353	266720	21,31
Інші нефінансові активи	48324	26636	85826	59190	222,22
Необоротні активи, утримувані для продажу	3334	3327	2371	-956	-28,73
Загальна сума активів	14377912	17786728	25060076	7273348	40,89

Позитивною тенденцією є суттєве збільшення кредитів та заборгованості клієнтів. У 2025 році цей показник зріс на 3 051 179 тис. грн або на 55,31 %, досягнувши 8 567 591 тис. грн. Таке зростання може бути пов'язане з активізацією кредитної діяльності банку та розширенням клієнтської бази. Водночас збільшення кредитного портфеля потребує посиленого контролю якості активів та управління кредитними ризиками.

Спостерігається також суттєве збільшення інвестицій у цінні папери — на 144 667 тис. грн або на 82,34 %. Це свідчить про активізацію інвестиційної діяльності банку та диверсифікацію напрямів розміщення фінансових ресурсів.

У 2025 році в балансі банку з'явилася нова стаття — кредити та заборгованість банків у розмірі 826 727 тис. грн, що може свідчити про

активізацію міжбанківських операцій та розширення співпраці з іншими фінансовими установами.

Серед необоротних активів суттєвих змін не спостерігалось. Нематеріальні активи збільшилися на 11,17 %, що може свідчити про інвестування банку в інформаційні технології, програмне забезпечення та цифровізацію діяльності. Водночас основні засоби зменшилися на 10 191 тис. грн або на 3,91 %, що може бути пов'язано з оновленням матеріально-технічної бази або оптимізацією структури активів.

Найбільший темп приросту продемонстрували відстрочені податкові активи — понад 13 тис. %, однак абсолютне збільшення становило лише 6 527 тис. грн, тому їх вплив на загальну структуру активів є незначним. Також суттєво зросли інші нефінансові активи — на 222,22 %, однак їх частка в загальному обсязі активів залишається відносно низькою.

Негативною тенденцією є скорочення необоротних активів, утримуваних для продажу, на 28,73 %, а також зменшення основних засобів. Проте зазначені зміни не мають критичного впливу на загальний фінансовий стан банку.

Отже, результати горизонтального аналізу активів АТ «Акцент-Банк» свідчать про позитивну динаміку розвитку банку. Зростання загальної вартості активів, розширення кредитного портфеля, збільшення ліквідних коштів та інвестиційної активності вказують на зміцнення фінансового потенціалу установи. Водночас подальше зростання активних операцій потребує посиленого контролю ризиків та підтримання оптимальної структури активів для забезпечення належного рівня фінансової стійкості банку [23].

Проведений горизонтальний аналіз активів АТ «Акцент-Банк» дозволив визначити основні тенденції зміни структури та масштабів активних операцій банку. Проте для комплексної оцінки фінансового стану недостатньо дослідити лише напрями розміщення ресурсів. Важливим етапом аналізу є дослідження джерел формування активів, оскільки саме структура пасивів

визначає рівень фінансової незалежності, стабільність ресурсної бази та потенційні можливості подальшого розвитку банківської установи.

У зв'язку з цим доцільним є проведення горизонтального аналізу пасиву балансу АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Горизонтальний аналіз пасиву балансу АТ «Акцент-Банк», 2023 – 2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення, 2025/2024	
	2023	2024	2025	абсол., +/-	відн, %
Кошти банків	90812	179040	91217	-87823	-49,05
Кошти клієнтів	11524100	14572422	20263717	5691295	39,06
Інші фінансові зобов'язання	366013	502985	1168278	665293	132,27
Інші нефінансові зобов'язання	52196	30544	81069	50525	165,42
Поточні податкові зобов'язання з податку на прибуток	82673	19882	438373	418491	2104,87
Відстрочені податкові зобов'язання	11357	14056	28913	14857	105,70
Статутний капітал	1054704	1054704	1514505	459801	43,60
Незареєстрований статутний капітал	х	459801	х	х	х
Нерозподілений прибуток	804162	503281	984748	481467	95,67
Емісійний дохід	41	41	41	0	0,00
Результат від операцій з акціонерами	165000	165000	165000	0	0,00
Резервні та інші фонди банку	127834	172106	172106	0	0,00
Резерв переоцінки основних засобів	13056	16212	17450	1238	7,64
Усього власного капіталу	2198569	2418459	2911201	492742	20,37
Усього зобов'язань і власного капіталу	14377912	17786728	25060076	7273348	40,89

Результати горизонтального аналізу пасиву балансу АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчать про суттєві зміни у структурі джерел формування ресурсів банку та активне нарощування його фінансового потенціалу. Загалом отримані результати демонструють тенденцію до збільшення обсягів

залучених ресурсів і розширення клієнтської бази банківської установи. Найбільшу частку у структурі пасивів традиційно займають кошти клієнтів, що є основним джерелом ресурсів банку. У 2025 році їх обсяг становив 20 263 717 тис. грн, що на 5 691 295 тис. грн або на 39,06 % більше порівняно з 2024 роком. Зростання даного показника є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про підвищення довіри населення та суб'єктів господарювання до банківської установи, а також про ефективну депозитну політику банку.

Водночас спостерігається суттєве скорочення коштів банків. Якщо у 2024 році їх обсяг становив 179 040 тис. грн, то у 2025 році показник зменшився до 91 217 тис. грн, тобто на 87 823 тис. грн або на 49,05 %. Така тенденція може свідчити про зниження залежності банку від міжбанківського фінансування та переорієнтацію на більш стабільні джерела ресурсів, зокрема кошти клієнтів. Позитивною тенденцією є значне збільшення інших фінансових зобов'язань. У 2025 році їх обсяг зріс на 665 293 тис. грн або на 132,27 %, досягнувши 1 168 278 тис. грн. Такі зміни можуть бути пов'язані з розширенням фінансових операцій банку, збільшенням обсягів розрахунків або використанням додаткових інструментів фінансування. Інші нефінансові зобов'язання також демонстрували значний приріст — на 50 525 тис. грн або 165,42 %. Незважаючи на високі темпи зростання, абсолютний обсяг даної статті залишається відносно незначним і не має суттєвого впливу на загальну структуру пасивів.

Особливу увагу привертає динаміка поточних податкових зобов'язань з податку на прибуток. У 2025 році їх обсяг збільшився на 418 491 тис. грн або на 2104,87 %. Настільки суттєве зростання може бути пов'язане зі збільшенням фінансових результатів діяльності банку та, відповідно, збільшенням суми податкових нарахувань. Крім того, відстрочені податкові зобов'язання збільшилися більш ніж удвічі — на 14 857 тис. грн або 105,70 %, що також може бути пов'язано зі змінами податкового обліку та особливостями формування фінансових результатів банку.

Загалом структура пасивів АТ «Акцент-Банк» свідчить про орієнтацію банку переважно на клієнтські ресурси як основне джерело формування ресурсної бази. Така модель фінансування є більш стабільною порівняно із залученням міжбанківських ресурсів та позитивно впливає на рівень фінансової стійкості установи. Отже, проведений горизонтальний аналіз пасиву балансу АТ «Акцент-Банк» дозволяє зробити висновок про зміцнення ресурсної бази банку та розширення масштабів його діяльності. Зростання обсягів коштів клієнтів і зменшення залежності від міжбанківських ресурсів свідчать про позитивні зміни у структурі джерел фінансування та створюють передумови для подальшого зміцнення фінансової стійкості банку [24].

Проведений аналіз структури активів та джерел формування ресурсної бази АТ «Акцент-Банк» дозволив оцінити масштаби діяльності банку та тенденції розвитку його фінансового потенціалу. Проте комплексна оцінка фінансового стану банківської установи потребує також аналізу результатів її діяльності. Одним із ключових показників ефективності функціонування банку є доходи, оскільки саме вони відображають результативність активних операцій, рівень розвитку окремих напрямів діяльності та здатність банку забезпечувати прибутковість.

У зв'язку з цим доцільно провести аналіз складу та динаміки доходів АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.6).

Аналіз складу та динаміки доходів АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчить про загальне розширення масштабів діяльності банку та збільшення доходності основних операцій. Водночас окремі складові доходів демонстрували неоднорідну динаміку, що зумовлено специфікою функціонування фінансового ринку та особливостями діяльності банківської установи.

Найвагомішим джерелом формування доходів банку залишаються процентні доходи. У 2025 році їх обсяг становив 4 145 351 тис. грн, що на 671 198 тис. грн або на 19,32 % більше порівняно з 2024 роком. Зростання процентних доходів є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про

активізацію кредитної діяльності банку, збільшення обсягів активних операцій та ефективне використання ресурсної бази.

Також суттєво зросли комісійні доходи. У 2025 році їх обсяг досяг 1 452 528 тис. грн, що на 269 491 тис. грн або на 22,78 % більше, ніж у попередньому році. Така тенденція може бути пов'язана зі збільшенням кількості клієнтів, розширенням спектра банківських послуг, розвитком цифрових сервісів та зростанням обсягів розрахункових операцій.

Таблиця 2.6

Склад та динаміка доходів АТ «Акцент-Банк», 2023 – 2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення, 2025/2024	
	2023	2024	2025	абсол., +/-	відн, %
Процентні доходи	3185635	3474153	4145351	671198	19,32
Комісійні доходи	779 213	1183037	1452528	269491	22,78
Результат від операцій з іноземною валютою	58457	1133402	595693	-537709	-47,44
Результат від переоцінки іноземної валюти	-1093	104726	-41960	-146686	-140,07
Інші операційні доходи	52783	67533	60872	-6661	-9,86
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-9931	-103313	-72	103241	-99,93
Дохід від припинення визнання фінансових активів	x	x	1 062 281	x	x

Неоднозначною була динаміка результатів від операцій з іноземною валютою. У 2024 році спостерігалось різке збільшення доходів від валютних операцій до 1 133 402 тис. грн, однак у 2025 році показник зменшився на 537 709 тис. грн або на 47,44 % та становив 595 693 тис. грн. Незважаючи на скорочення, абсолютне значення показника залишається суттєвим, що свідчить про збереження активності банку на валютному ринку.

Аналогічно негативну динаміку продемонстрував результат від переоцінки іноземної валюти. У 2025 році показник набув від'ємного значення та становив –41 960 тис. грн, тоді як у попередньому році спостерігався

прибуток у розмірі 104 726 тис. грн. Такі зміни можуть пояснюватися коливанням валютного курсу та нестабільністю валютного ринку. Інші операційні доходи банку скоротилися на 6 661 тис. грн або на 9,86 %. Незважаючи на негативну динаміку, абсолютний вплив цього показника на загальний обсяг доходів є незначним.

Позитивною тенденцією є покращення результату від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Якщо у 2024 році збиток становив –103 313 тис. грн, то у 2025 році він практично був відсутній і склав лише –72 тис. грн. Це може свідчити про підвищення ефективності управління фінансовими активами банку. Особливої уваги заслуговує поява у 2025 році нового джерела доходу — доходу від припинення визнання фінансових активів у сумі 1 062 281 тис. грн. Поява такого значного показника може бути пов'язана зі змінами структури фінансових активів або проведенням окремих фінансових операцій банку.

Отже, результати проведеного аналізу дозволяють зробити висновок, що у 2025 році АТ «Акцент-Банк» демонстрував позитивну динаміку розвитку та збільшення доходів за основними напрямками діяльності. Зростання процентних і комісійних доходів свідчить про розширення операційної діяльності та зміцнення позицій банку на ринку. Водночас коливання доходів від валютних операцій підтверджують чутливість окремих напрямів діяльності банку до змін зовнішнього економічного середовища. Загалом динаміка доходів характеризує підвищення результативності діяльності банку та створює передумови для подальшого зміцнення його фінансової стійкості.

Проведений аналіз доходів АТ «Акцент-Банк» показав позитивну динаміку розвитку основних напрямів діяльності банку та збільшення обсягів отриманих фінансових результатів. Однак оцінка фінансового стану банківської установи буде неповною без дослідження витрат, оскільки саме вони характеризують ресурсомісткість діяльності банку та безпосередньо впливають на рівень його прибутковості й фінансової стійкості. У зв'язку з

цим доцільно здійснити аналіз складу та динаміки витрат АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Склад та динаміка витрат АТ «Акцент-Банк», 2023 – 2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення, 2025/2024	
	2023	2024	2025	абсол., +/-	відн, %
Процентні витрати	726808	788285	1437791	649506	82,39
Комісійні витрати	302288	721366	1168862	447496	62,03
Витрати на виплати працівниками	779255	753410	989505	236095	31,34
Витрати на соціальні внески	х	х	127057	х	х
Інші адміністративні та операційні витрати	502349	562557	1135949	573392	101,93
Витрати на резерви під очікуванні кредитні збитки	625214	2547614	284196	-2263418	-88,84
Витрати на податок на прибуток	178154	56517	581071	524554	928,13

Результати аналізу складу та динаміки витрат АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчать про суттєві зміни у структурі витрат банку та активізацію окремих напрямів його діяльності. Загалом динаміка витрат відображає як розширення масштабів функціонування банку, так і зміни у підходах до управління ризиками та операційними процесами. Найбільш вагомою складовою витрат банку залишаються процентні витрати, які у 2025 році становили 1 437 791 тис. грн, що на 649 506 тис. грн або на 82,39 % більше порівняно з 2024 роком. Таке суттєве зростання може бути пов'язане зі збільшенням вартості залучених ресурсів, підвищенням процентних ставок на фінансовому ринку та розширенням депозитної бази банку.

Комісійні витрати також демонстрували значне зростання. У 2025 році їх обсяг досяг 1 168 862 тис. грн, що на 447 496 тис. грн або на 62,03 % перевищує рівень попереднього року. Подібна тенденція може свідчити про активізацію розрахункових операцій, розширення спектра банківських послуг та збільшення витрат, пов'язаних із розвитком цифрових сервісів. Витрати на виплати працівникам у 2025 році становили 989 505 тис. грн, збільшившись на

236 095 тис. грн або на 31,34 %. Таке зростання може бути наслідком розширення штату працівників, перегляду рівня оплати праці, індексації заробітної плати або збільшення витрат на мотиваційні програми персоналу.

У 2025 році у структурі витрат також з'явилися витрати на соціальні внески в розмірі 127 057 тис. грн, що може бути пов'язано зі змінами облікової політики або деталізацією окремих категорій витрат. Суттєве зростання продемонстрували інші адміністративні та операційні витрати. У 2025 році вони збільшилися на 573 392 тис. грн або на 101,93 %, досягнувши 1 135 949 тис. грн. Подвоєння таких витрат може бути пов'язане з розширенням діяльності банку, розвитком інформаційних технологій, маркетингових заходів, витрат на підтримку інфраструктури та цифровізацію банківських процесів.

Особливої уваги заслуговує динаміка витрат на резерви під очікувані кредитні збитки. У 2024 році їх обсяг становив 2 547 614 тис. грн, однак у 2025 році показник скоротився до 284 196 тис. грн, що на 2 263 418 тис. грн або на 88,84 % менше. Така тенденція є позитивною, оскільки може свідчити про покращення якості кредитного портфеля банку, зменшення кредитних ризиків та стабілізацію фінансового середовища. Суттєво зросли витрати на податок на прибуток. У 2025 році вони збільшилися на 524 554 тис. грн або на 928,13 %, досягнувши 581 071 тис. грн. Такий різкий приріст може бути пов'язаний зі значним покращенням фінансових результатів діяльності банку та збільшенням бази оподаткування.

Отже, проведений аналіз витрат АТ «Акцент-Банк» свідчить про активне розширення масштабів діяльності банку та зростання операційної активності. Хоча більшість статей витрат демонструють зростання, позитивним фактором є суттєве скорочення витрат на резервування кредитних ризиків, що може свідчити про покращення якості активів та ефективності системи ризик-менеджменту. Загалом динаміка витрат характеризує розвиток банку та створює передумови для формування стабільних фінансових результатів у майбутньому [25].

Проведений аналіз доходів та витрат АТ «Акцент-Банк» дозволив оцінити особливості формування фінансових потоків банку та визначити основні тенденції його операційної діяльності. Проте найбільш узагальнюючим показником ефективності функціонування банківської установи є фінансові результати, які відображають кінцевий ефект використання активів, ресурсів та управлінських рішень. Аналіз фінансових результатів дозволяє оцінити прибутковість діяльності банку, виявити тенденції розвитку та визначити рівень його фінансової стійкості. У зв'язку з цим доцільно провести аналіз динаміки фінансових результатів АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка фінансових результатів АТ «Акцент-Банк», 2023 – 2025 рр.

Показники	Роки			Відхилення, 2025/2024	
	2023	2024	2025	абсол., +/-	відн., %
Чистий процентний дохід	2458827	2685868	2707560	21692	0,81
Чистий комісійний дохід	476925	461671	283666	-178005	-38,56
Результат від операцій з іноземною валютою	57364	1238128	553733	-684395	-55,28
Інші доходи	52783	67533	1123153	1055620	1563,12
Операційний дохід	3045899	4453200	4668112	214912	4,83
Операційні витрати	1281604	1315967	2252511	936544	71,17
Прибуток до оподаткування	978168	259154	1061 948	802794	309,77
Чистий прибуток	800014	202637	480877	278240	137,31

Результати аналізу фінансових результатів АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчать про неоднозначну динаміку окремих показників, однак загалом характеризують позитивні тенденції розвитку банківської установи та збереження її прибутковості. Насамперед слід зазначити, що чистий процентний дохід банку упродовж досліджуваного періоду демонстрував стабільну позитивну динаміку. У 2025 році його обсяг становив 2 707 560 тис. грн, що на 21 692 тис. грн або на 0,81 % більше порівняно з 2024 роком. Незначний темп приросту може свідчити про стабілізацію процентної політики банку та досягнення певного рівня зрілості процентних операцій.

Водночас чистий комісійний дохід продемонстрував негативну тенденцію. У 2025 році показник скоротився на 178 005 тис. грн або на 38,56 %, знизившись до 283 666 тис. грн. Така динаміка може бути пов'язана зі збільшенням комісійних витрат або зміною структури банківських послуг. Помітне скорочення спостерігалось і щодо результату від операцій з іноземною валютою. Якщо у 2024 році показник становив 1 238 128 тис. грн, то у 2025 році він скоротився до 553 733 тис. грн, тобто на 684 395 тис. грн або на 55,28 %. Це може бути пояснено зменшенням активності на валютному ринку, коливанням валютних курсів або зміною зовнішньоекономічної ситуації.

Разом із тим суттєво зросли інші доходи банку. У 2025 році їх обсяг становив 1 123 153 тис. грн, що на 1 055 620 тис. грн або на 1563,12 % більше порівняно з попереднім роком. Таке різке збільшення може бути пов'язане з отриманням одноразових доходів, результатами переоцінки активів або іншими операціями, які не належать до основної діяльності банку. Позитивною тенденцією є збільшення операційного доходу. У 2025 році його величина досягла 4 668 112 тис. грн, що на 214 912 тис. грн або на 4,83 % перевищує рівень попереднього року. Це свідчить про зростання загальної результативності операційної діяльності банку. Водночас операційні витрати банку зросли значно швидшими темпами. У 2025 році вони збільшилися на 936 544 тис. грн або на 71,17 %, досягнувши 2 252 511 тис. грн. Випереджаюче зростання витрат порівняно з доходами може створювати додатковий тиск на прибутковість банку та потребує посилення контролю ефективності витрат.

Незважаючи на це, прибуток до оподаткування демонстрував позитивну динаміку. У 2025 році його обсяг становив 1 061 948 тис. грн, що на 802 794 тис. грн або на 309,77 % більше порівняно з 2024 роком. Значне зростання прибутку може бути пов'язане зі скороченням витрат на формування резервів та збільшенням інших доходів. Аналогічна тенденція спостерігається і щодо чистого прибутку банку. У 2025 році його величина досягла 480 877 тис. грн, що на 278 240 тис. грн або на 137,31 % більше порівняно з попереднім роком.

Незважаючи на суттєве зростання порівняно з 2024 роком, показник ще не перевищив рівень 2023 року, коли чистий прибуток становив 800 014 тис. грн. Це свідчить про те, що процес відновлення фінансових результатів банку триває.

Отже, проведений аналіз фінансових результатів АТ «Акцент-Банк» дозволяє зробити висновок, що банк зберігає прибутковість та поступово зміцнює свої фінансові позиції [26]. Позитивним фактором є зростання операційного доходу та прибутку, однак випереджаюче збільшення витрат і нестабільність окремих джерел доходів потребують подальшого вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами та оптимізації структури доходів і витрат.

2.3. Аналіз фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк»

Проведене оцінювання фінансового стану АТ «Акцент-Банк» дозволило визначити основні тенденції зміни активів, пасивів, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності банківської установи. Отримані результати свідчать про розширення масштабів діяльності банку та позитивну динаміку більшості фінансових показників. Однак комплексна оцінка діяльності банку потребує також аналізу рівня його фінансової стійкості, оскільки саме вона характеризує здатність банку забезпечувати стабільність функціонування, виконувати зобов'язання та протидіяти впливу внутрішніх і зовнішніх ризиків.

Одним із найважливіших інструментів оцінювання фінансової стійкості банківських установ є система економічних нормативів, встановлених Національним банком України. Їх дотримання дозволяє оцінити достатність капіталу, рівень концентрації кредитних ризиків, ліквідність та здатність банку підтримувати стабільність ресурсної бази.

У зв'язку з цим доцільно здійснити аналіз економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Економічні нормативи АТ «Акцент-Банк», 2023 – 2025 рр.

Норматив	Стандартне значення	Роки		
		2023	2024	2025
H1, норматив мінімального розміру регулятивного капіталу (тис. грн.)	200 млн. грн.	2077436	2134215	2958882
H2, норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу, %	не менше 10%	12,88	20,02	18,23
H3, норматив достатності основного капіталу, %	не менше 7%	7,9	16,59	10,84
H7, норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, %	не більше 25%	12,43	16,05	14,88
H8 норматив великих кредитних ризиків, %	не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу	23,48	42,34	38,67
H9, норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, %	не більше 25%	0,31	0,16	0,27
LCR _{ВВ} , Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами	не менше 100%	695,03	1206,83	939,18
LCR _{ІВ} , Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю в іноземній валюті	не менше 100%	434,41	457,12	502,21
NSFR, Норматив коефіцієнта чистого стабільного фінансування	не менше 90%	118,01	178,81	176,79

Аналіз економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчить про високий рівень фінансової стійкості банку та стабільне дотримання встановлених Національним банком України вимог. За результатами дослідження можна зробити висновок, що банк не лише виконував нормативні вимоги, а й формував значний запас фінансової міцності. Насамперед позитивною є динаміка нормативу мінімального розміру регулятивного капіталу (H1). За нормативного значення не менше 200 млн грн фактичні показники банку суттєво перевищували встановлений рівень. У 2023 році норматив H1 становив 2 077 436 тис. грн, а у 2025 році збільшився до 2 958 882 тис. грн. Загальний приріст за досліджуваний період становив понад 881 млн грн. Це свідчить про посилення капітальної бази банку та збільшення його можливостей щодо покриття потенційних ризиків. Норматив достатності

регулятивного капіталу (Н2) також перебував на достатньо високому рівні. У 2023 році він становив 12,88 %, у 2024 році зріс до 20,02 %, а у 2025 році дещо знизився до 18,23 %. Незважаючи на зменшення порівняно з попереднім роком, показник майже вдвічі перевищував мінімально допустимий рівень, що свідчить про достатній запас капіталу для покриття ризиків.

Аналогічна позитивна ситуація спостерігається щодо нормативу достатності основного капіталу (Н3). Його значення коливалося від 7,9 % до 16,59 %, а у 2025 році становило 10,84 %, що суттєво перевищує мінімальний нормативний рівень у 7 %. Це свідчить про достатню якість капіталу банку та його здатність підтримувати фінансову стабільність. Показники кредитного ризику також характеризують ефективну систему ризик-менеджменту банку. Норматив максимального кредитного ризику на одного контрагента (Н7) упродовж аналізованого періоду коливався в межах від 12,43 % до 16,05 %, що значно нижче граничного значення у 25 %. Це свідчить про відсутність надмірної концентрації кредитних ризиків. Норматив великих кредитних ризиків (Н8) також залишався в межах допустимого рівня. Його значення у 2025 році становило 38,67 %, що значно нижче максимально допустимого значення. Це підтверджує достатній рівень диверсифікації кредитного портфеля банку.

Особливо позитивною є ситуація щодо нормативу кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н9). Значення показника у всі роки залишалося мінімальним — від 0,16 % до 0,31 %, що свідчить про відсутність значної концентрації ризикових операцій із пов'язаними особами. Окремої уваги потребують нормативи ліквідності. Коефіцієнт покриття ліквідністю за всіма валютами (LCR_{BV}) упродовж аналізованого періоду суттєво перевищував нормативне значення 100 %. У 2025 році він становив 939,18 %, що майже у 9 разів перевищує встановлену межу. Це свідчить про наявність значного запасу високоліквідних активів та здатність банку своєчасно виконувати свої короткострокові зобов'язання. Подібна тенденція характерна і для коефіцієнта покриття ліквідністю в іноземній валюті (LCR_{IV}), значення

якого зросло з 434,41 % у 2023 році до 502,21 % у 2025 році. Це свідчить про високий рівень валютної ліквідності банку.

Норматив чистого стабільного фінансування (NSFR) також перебував значно вище нормативного значення. У 2025 році його рівень становив 176,79 % при мінімально допустимих 90 %, що характеризує достатню забезпеченість банку стабільними джерелами фінансування. Отже, проведений аналіз економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» свідчить про високий рівень фінансової стійкості банківської установи. Значний запас капіталу, контрольований рівень кредитних ризиків та надзвичайно високі показники ліквідності характеризують банк як фінансово стабільну установу, здатну ефективно функціонувати навіть в умовах економічної нестабільності.

Проведений аналіз економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» показав, що банк стабільно дотримується вимог Національного банку України та характеризується достатнім рівнем ліквідності й капіталізації. Водночас для більш комплексного оцінювання фінансової стійкості банківської установи доцільним є використання системи відносних показників, які дозволяють оцінити рівень залежності банку від зовнішніх джерел фінансування, ступінь фінансової незалежності та ефективність структури капіталу. Для цього проведемо розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 роки (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк»,
2023 – 2025 рр.

Вихідні дані, млн. грн.		2023 р.	2024 р.	2025 р.
Власний капітал		2198569	2418459	2911201
Залучені кошти		12179343	15368269	22148875
Активи		14377912	17786728	25060076
Найменування показника	Оптимальне значення			
Коефіцієнт «фінансового важеля»	1 – 20	5,54	6,35	7,61
Коефіцієнт надійності	не менше 5%	18,05	15,74	13,14

Коефіцієнт участі власного капіталу у формування активів	не менше 10%	15,29	13,60	11,62
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	12 – 15	6,54	7,35	8,61

Результати розрахунку коефіцієнтів фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» за 2023–2025 рр. свідчать про загалом позитивний фінансовий стан банківської установи та достатній рівень її фінансової стійкості. Більшість розрахованих показників відповідали рекомендованим значенням, що характеризує стабільність діяльності банку та ефективність формування його ресурсної бази. Насамперед коефіцієнт фінансового важеля, який характеризує співвідношення залучених ресурсів та власного капіталу, протягом досліджуваного періоду поступово зростав: з 5,54 у 2023 році до 7,61 у 2025 році. Незважаючи на тенденцію до збільшення, показник перебував у межах оптимального значення (1–20). Зростання коефіцієнта свідчить про поступове збільшення залежності банку від залучених ресурсів. Однак отримані значення не є критичними та відповідають специфіці діяльності банківських установ, для яких використання залучених коштів є основою функціонування. Коефіцієнт надійності характеризує рівень покриття залучених коштів власним капіталом банку. Нормативне значення показника становить не менше 5 %. Упродовж аналізованого періоду значення коефіцієнта суттєво перевищувало норматив та хоча демонструвало тенденцію до зниження — з 18,05 % у 2023 році до 13,14 % у 2025 році — залишалося на достатньо високому рівні. Зниження показника може бути пов'язане зі швидшим темпом зростання залучених ресурсів порівняно зі збільшенням власного капіталу.

Аналіз коефіцієнта участі власного капіталу у формуванні активів показує поступове скорочення його значення. У 2023 році показник становив 15,29 %, у 2024 році — 13,60 %, а у 2025 році — 11,62 %. Незважаючи на негативну динаміку, коефіцієнт у всі роки перевищував мінімально допустиме значення 10 %, що свідчить про достатній рівень фінансової незалежності банку та

наявність власних ресурсів для фінансування активних операцій. Коефіцієнт мультиплікатора капіталу упродовж досліджуваного періоду зростав з 6,54 до 8,61. Зростання цього показника свідчить про активніше використання власного капіталу для формування активів банку. Водночас його значення залишалось нижчим за рекомендований рівень 12–15. Така ситуація може характеризувати більш консервативну політику банку щодо управління фінансовими ресурсами та нижчий рівень ризиковості діяльності.

Загалом проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що АТ «Акцент-Банк» характеризується достатнім рівнем фінансової стійкості та стабільною структурою капіталу. Незважаючи на зростання залежності від залучених ресурсів, банк зберігає високий рівень фінансової незалежності, а всі основні коефіцієнти відповідають нормативним або рекомендованим значенням.

Отже, результати проведених розрахунків підтверджують висновки попереднього аналізу економічних нормативів та свідчать про здатність АТ «Акцент-Банк» підтримувати стабільність діяльності, ефективно управляти ресурсами та забезпечувати належний рівень фінансової стійкості навіть в умовах нестабільного економічного середовища.

Висновки до розділу 2

У другому розділі бакалаврської роботи проведено комплексну оцінку фінансової стійкості банківської системи України в умовах економічної нестабільності, а також здійснено аналіз фінансового стану та рівня фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк». Проведене дослідження дозволило оцінити сучасні тенденції розвитку банківського сектору та визначити особливості функціонування окремої банківської установи в умовах кризових явищ та високого рівня невизначеності. За результатами аналізу встановлено, що банківська система України, незважаючи на складні умови функціонування, пов'язані з повномасштабною війною, макроекономічною нестабільністю та високим рівнем ризиків, зберігає достатній рівень фінансової стійкості.

Протягом 2021–2024 років спостерігалася позитивна динаміка основних показників діяльності банківської системи. Зокрема, відбулося зростання активів, капіталу, фінансових результатів та показників прибутковості. Водночас продовжувалися процеси структурної трансформації банківського сектору, що проявилось у скороченні кількості банківських установ та концентрації фінансових ресурсів. Проведений аналіз економічних нормативів банківської системи України показав, що більшість нормативних показників суттєво перевищували мінімально допустимі значення, встановлені Національним банком України. Значний запас регулятивного капіталу, достатній рівень капіталізації та контрольований рівень кредитних ризиків свідчать про ефективність механізмів банківського регулювання та високий рівень адаптації банків до кризових умов. Розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості банківської системи України підтвердив достатній рівень фінансової незалежності банківського сектору. Більшість показників відповідали рекомендованим значенням, а окремі коливання були пов'язані з впливом кризових процесів та змінами економічного середовища. Загалом результати аналізу засвідчили поступове відновлення фінансового стану банківської системи та зміцнення її ресурсної бази.

У межах практичної частини роботи здійснено оцінювання фінансового стану АТ «Акцент-Банк». Проведений горизонтальний аналіз активів показав суттєве зростання загального обсягу активів банку, що свідчить про розширення масштабів діяльності установи. Основними чинниками такого зростання стали збільшення грошових коштів та їх еквівалентів, розширення кредитного портфеля та активізація інвестиційної діяльності. Аналіз пасиву балансу АТ «Акцент-Банк» засвідчив зміцнення ресурсної бази банку. Основним джерелом формування ресурсів залишалися кошти клієнтів, обсяг яких демонстрував стійку тенденцію до зростання. Водночас спостерігалось скорочення залежності банку від міжбанківського фінансування, що позитивно впливає на рівень фінансової стійкості установи. Дослідження доходів і витрат банку дозволило встановити, що АТ «Акцент-Банк»

демонстрував зростання основних джерел доходів, насамперед процентних та комісійних. Разом з тим спостерігалось збільшення витрат, що пов'язано з розширенням діяльності банку та підвищенням операційної активності. Позитивним фактором стало суттєве скорочення витрат на резервування кредитних ризиків, що може свідчити про покращення якості кредитного портфеля. Аналіз фінансових результатів показав, що АТ «Акцент-Банк» зберігав прибутковість діяльності та поступово покращував фінансові показники. Зростання операційного доходу та чистого прибутку підтверджує ефективність діяльності банку та здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Оцінка економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» показала стабільне дотримання вимог Національного банку України. Усі нормативи достатності капіталу, ліквідності та концентрації ризиків суттєво перевищували мінімально допустимі значення, що свідчить про високий рівень фінансової надійності банківської установи. Результати розрахунку коефіцієнтів фінансової стійкості також підтвердили достатній рівень фінансової незалежності банку. Незважаючи на певне зростання залежності від залучених ресурсів, АТ «Акцент-Банк» зберігав стійку структуру капіталу та підтримував належний рівень фінансової стабільності.

Отже, проведене дослідження дозволяє зробити загальний висновок, що як банківська система України загалом, так і АТ «Акцент-Банк» зокрема демонструють достатній рівень фінансової стійкості. Водночас збереження стабільності в умовах нестабільного економічного середовища потребує постійного вдосконалення системи управління ризиками, підтримання достатнього рівня капіталу та забезпечення ефективного управління ресурсами банківських установ.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

3.1. Управління ризиками у банківській діяльності та їх вплив на фінансову стійкість комерційних банків

У сучасних умовах функціонування банківської системи управління ризиками виступає одним із ключових елементів забезпечення фінансової стійкості банківських установ. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах воєнного стану, коли діяльність банків супроводжується високим рівнем невизначеності, підвищенням кредитних, операційних, технологічних та репутаційних ризиків. Ефективне управління ризиками дозволяє своєчасно виявляти потенційні загрози, мінімізувати їх негативний вплив та підтримувати стабільність функціонування банківської установи.

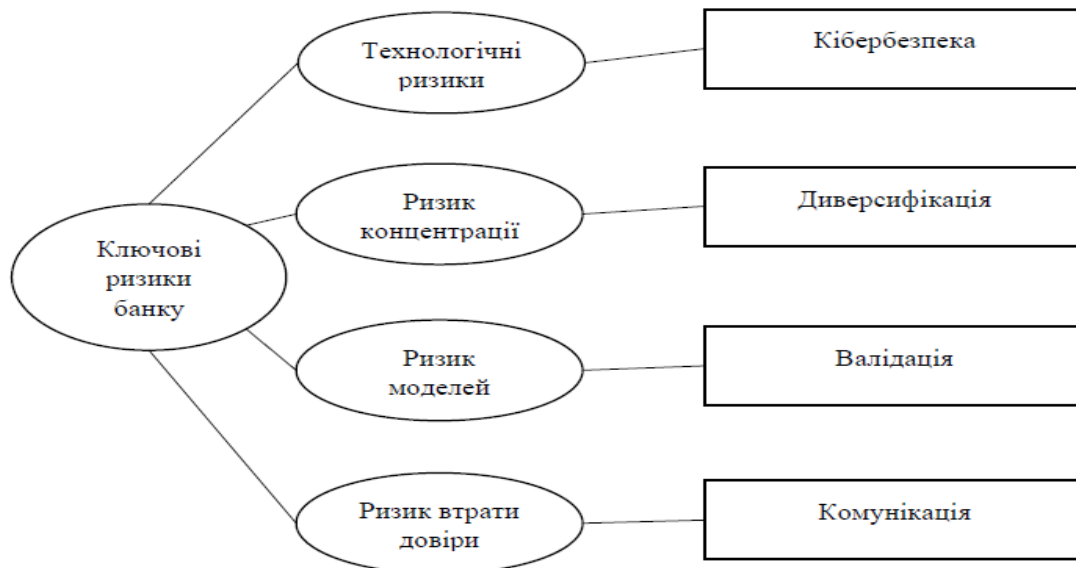

Рис. 3.1. Ключові сучасні ризики банківської діяльності та напрями їх мінімізації [27]

У сучасній практиці поряд із традиційними фінансовими ризиками дедалі більшого значення набувають нові групи ризиків, пов'язані з цифровізацією, змінами поведінки клієнтів та нестабільністю зовнішнього середовища.

Як видно з рисунка 3.1, серед сучасних ризиків банківської діяльності важливе місце займають технологічні ризики, ризики концентрації, ризики моделей та ризики втрати довіри клієнтів. Кожен із зазначених ризиків може прямо або опосередковано впливати на рівень фінансової стійкості банківської установи [28].

Технологічні ризики пов'язані з високою залежністю банків від цифрової інфраструктури, програмного забезпечення, автоматизованих систем та інформаційних технологій. В умовах активної цифровізації банківських послуг та зростання кіберзагроз особливого значення набувають питання кібербезпеки. Несанкціонований доступ до інформаційних систем, кібератаки чи технічні збої можуть спричинити фінансові втрати, порушення безперервності діяльності банку та погіршення його репутації.

Ризик концентрації виникає внаслідок надмірної залежності банку від окремих позичальників, секторів економіки або груп клієнтів. Висока концентрація кредитного портфеля підвищує ймовірність суттєвих втрат у разі виникнення несприятливих подій. Одним із основних інструментів мінімізації такого ризику є диверсифікація активів, джерел фінансування та напрямів діяльності банку.

Ризик моделей пов'язаний із використанням математичних моделей прогнозування, оцінювання кредитоспроможності, визначення ризиків або розрахунку фінансових показників. Неправильне налаштування моделей або використання некоректних даних може призвести до прийняття неефективних управлінських рішень. Тому важливим напрямом управління є проведення валідації моделей та регулярна перевірка їх ефективності [29].

Особливо важливого значення для сучасних банків набуває ризик втрати довіри клієнтів. В умовах високої конкуренції та інформаційної відкритості будь-які проблеми у діяльності банку можуть швидко негативно впливати на його репутацію. Мінімізація цього ризику потребує підтримання ефективної

комунікації з клієнтами, прозорості інформаційної політики та високої якості обслуговування.

Рис. 3.2 – Система управління ризиками банку

Побудова ефективної системи управління ризиками дозволяє банківській установі не лише своєчасно виявляти та мінімізувати потенційні загрози, а й підтримувати належний рівень фінансової стійкості в умовах нестабільного економічного середовища. Водночас різні види ризиків мають неоднаковий рівень впливу на результати діяльності банку та його фінансовий стан [30].

У сучасних умовах функціонування банківського сектору особливого значення набувають кредитні, ліквідні, технологічні, репутаційні та концентраційні ризики. Їх реалізація може спричиняти погіршення якості активів, зниження прибутковості, втрату клієнтів, порушення ліквідності та скорочення капіталу банківської установи. Саме тому важливим є не лише виявлення ризиків, але й визначення їх можливих наслідків та оцінка ступеня впливу на фінансову стійкість банку.

Для систематизації основних ризиків та оцінки їх потенційного впливу на діяльність банківських установ доцільно узагальнити їх характеристику (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Вплив основних ризиків на фінансову стійкість банку [31]

Вид ризику	Можливі наслідки	Вплив на фінансову стійкість
Кредитний	зростання неповернень	зниження прибутковості
Ліквідності	дефіцит ресурсів	ризик невиконання зобов'язань
Технологічний	кібератаки, збої	фінансові втрати
Репутаційний	відтік клієнтів	зменшення ресурсної бази
Концентраційний	залежність від одного сегмента	підвищення ризиковості

Отже, результати проведеного аналізу свідчать, що сучасна банківська діяльність супроводжується значною кількістю ризиків, які мають різну природу виникнення та неоднаковий ступінь впливу на фінансову стійкість банківських установ. В умовах воєнного стану особливої актуальності набувають кредитні, ліквідні, технологічні та репутаційні ризики, оскільки саме вони можуть суттєво впливати на стабільність функціонування банків та їх здатність виконувати свої зобов'язання.

Ефективне управління ризиками виступає одним із ключових інструментів забезпечення фінансової стійкості банку та дозволяє не лише мінімізувати потенційні втрати, але й підвищувати рівень адаптивності банківських установ до змін зовнішнього середовища. Разом із тим забезпечення стабільного функціонування банків в умовах воєнного стану потребує не лише управління ризиками, але й впровадження комплексних заходів, спрямованих на зміцнення фінансового стану та підвищення рівня фінансової стійкості [32].

У зв'язку з цим доцільним є розроблення практичних напрямів підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» з урахуванням результатів проведеного аналізу його діяльності та сучасних умов функціонування банківського сектору.

3.2. Напрями підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» в умовах воєнного стану

Проведений аналіз фінансового стану та показників фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» дозволив встановити, що банк загалом характеризується достатнім рівнем капіталізації, ліквідності та прибутковості. Водночас результати дослідження показали наявність окремих тенденцій, які потребують подальшого вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами та ризиками. Зокрема, спостерігалось зростання залежності від залучених ресурсів, підвищення операційних витрат та нестабільність окремих джерел доходів [33].

В умовах воєнного стану питання забезпечення фінансової стійкості банків набуває особливого значення, оскільки високий рівень невизначеності, макроекономічні ризики, кіберзагрози та зміни поведінки клієнтів потребують від банківських установ швидкої адаптації та впровадження ефективних управлінських рішень. Тому важливим завданням є розробка практичних заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» та підвищення ефективності його діяльності [34].

З огляду на результати проведеного аналізу діяльності АТ «Акцент-Банк» встановлено, що, незважаючи на загалом достатній рівень фінансової стійкості, окремі показники свідчать про необхідність удосконалення системи управління ресурсами та ризиками. Зокрема, у діяльності банку спостерігається зростання залежності від залучених ресурсів, збільшення операційних витрат та нестабільність окремих джерел формування доходів. За таких умов доцільним є впровадження комплексу заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості банку.

Таблиця 3.2

Напрями підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» [35]

Напрямок	Заходи	Очікуваний результат
Удосконалення управління кредитними ризиками	використання AI-скорингу; оновлення моделей оцінки позичальників	зменшення проблемної заборгованості
Підвищення ліквідності	оптимізація структури активів; збільшення високоліквідних активів	зниження ризику дефіциту коштів
Диверсифікація доходів	розвиток цифрових сервісів, нових комісійних продуктів	стабілізація доходів
Оптимізація витрат	автоматизація процесів, цифровий документообіг	скорочення витрат
Кібербезпека	інвестиції у захист даних та системи моніторингу	зниження технологічних ризиків

Як свідчать результати таблиці 3.2, підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» повинно базуватися на комплексному підході, який охоплює не лише управління ризиками, а й удосконалення структури доходів, оптимізацію витрат та розвиток цифрових інструментів діяльності.

Рис. 3.3 – Механізм підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк»

Рис. 3.3. Механізм підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» [36]

Запропонований механізм показує, що забезпечення фінансової стійкості банку потребує системного підходу, де всі елементи взаємопов'язані між собою та впливають на рівень стабільності діяльності банківської установи.

Таблиця 3.3

Прогноз ефективності запропонованих заходів

Показник	Поточне значення	Прогноз після впровадження
Операційні витрати	2252511	2140000
Скорочення витрат	—	–5 %
Чистий прибуток	480877	593503
Приріст прибутку	—	+23,4 %

Для оцінювання ефективності запропонованих заходів припустимо, що автоматизація процесів та цифровізація окремих операцій дозволить скоротити адміністративні та операційні витрати банку на 5 %. За результатами розрахунків очікуване скорочення витрат може становити близько 112,6 млн грн. За умови збереження інших показників діяльності на поточному рівні це дозволить збільшити чистий прибуток АТ «Акцент-Банк» з 480,9 млн грн до 593,5 млн грн, тобто майже на 23,4 %. Отримані результати свідчать про доцільність реалізації запропонованих заходів та підтверджують їх позитивний вплив на фінансову стійкість банківської установи.

Отже, реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк», підвищенню його конкурентоспроможності, оптимізації структури ресурсів та забезпеченню більш ефективного функціонування в умовах воєнного стану та нестабільного економічного середовища [37].

Висновки до розділу 3

У третьому розділі бакалаврської роботи досліджено напрями підвищення фінансової стійкості комерційних банків в умовах воєнного стану, а також розроблено практичні рекомендації щодо зміцнення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк». Проведене дослідження дозволило визначити сучасні ризики банківської діяльності, оцінити їх вплив на стабільність функціонування банківських установ та сформулювати комплекс заходів щодо підвищення ефективності діяльності банку [38]. У ході дослідження встановлено, що в умовах воєнного стану система ризиків банківської діяльності суттєво трансформується та характеризується підвищеним рівнем невизначеності. Поряд із традиційними кредитними, валютними та ризиками ліквідності особливого значення набувають технологічні ризики, ризики концентрації, ризики моделей та ризики втрати довіри клієнтів. Їх вплив може проявлятися у погіршенні якості активів, зниженні прибутковості, скороченні ресурсної бази банків та зменшенні рівня фінансової стійкості.

Встановлено, що ключовим інструментом забезпечення стабільності функціонування банківських установ є ефективна система управління ризиками [39]. Система ризик-менеджменту повинна включати послідовні етапи виявлення, оцінювання, аналізу, контролю та моніторингу ризиків, що дозволяє своєчасно реагувати на потенційні загрози та мінімізувати їх негативний вплив на діяльність банку. За результатами проведеного аналізу діяльності АТ «Акцент-Банк» визначено, що банк загалом характеризується достатнім рівнем фінансової стійкості, ліквідності та капіталізації. Водночас встановлено окремі тенденції, які потребують подальшого вдосконалення, зокрема зростання залежності від залучених ресурсів, збільшення операційних витрат та нестабільність окремих джерел формування доходів [40].

З метою зміцнення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» запропоновано комплекс заходів, який передбачає вдосконалення системи управління ризиками, оптимізацію структури витрат, диверсифікацію джерел

доходів, підвищення рівня ліквідності, розвиток цифрових банківських послуг та посилення кібербезпеки. Визначено, що реалізація зазначених заходів сприятиме підвищенню адаптивності банку до змін зовнішнього середовища та зміцненню його конкурентних позицій [41].

Особливу увагу приділено розвитку цифрових інструментів діяльності банку та автоматизації окремих бізнес-процесів. Встановлено, що впровадження сучасних технологічних рішень може не лише знизити операційні витрати, але й підвищити швидкість обслуговування клієнтів, ефективність внутрішніх процесів та якість управлінських рішень. Проведена оцінка прогнозного економічного ефекту запропонованих заходів показала їх практичну доцільність. Зокрема, скорочення адміністративних та операційних витрат шляхом автоматизації процесів і цифровізації окремих напрямів діяльності здатне забезпечити додаткове зростання фінансових результатів банку та підвищити його прибутковість [43].

Отже, реалізація запропонованих заходів дозволить підвищити фінансову стійкість АТ «Акцент-Банк», посилити його конкурентні переваги, оптимізувати структуру ресурсів та забезпечити більш ефективне функціонування банку в умовах воєнного стану та нестабільного економічного середовища [44]. Отримані результати можуть бути використані як практична основа для вдосконалення системи управління фінансовою стійкістю банківських установ.

ВИСНОВКИ

У бакалаврській роботі проведено комплексне дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів управління фінансовою стійкістю комерційного банку та визначено напрями її підвищення в умовах економічної нестабільності та воєнного стану. Актуальність обраної теми обумовлена тим, що в сучасних умовах функціонування банківської системи забезпечення фінансової стійкості виступає одним із ключових чинників стабільності діяльності банківських установ, їх здатності ефективно функціонувати в кризових умовах, виконувати свої зобов'язання та підтримувати довіру клієнтів.

У процесі дослідження розкрито економічну сутність фінансової стійкості банку та встановлено, що вона являє собою складну інтегральну характеристику діяльності банківської установи, яка відображає її здатність підтримувати рівновагу між ризиком, прибутковістю та ліквідністю, забезпечувати безперервність функціонування та адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Визначено, що фінансова стійкість банку формується під впливом сукупності внутрішніх і зовнішніх факторів, серед яких важливу роль відіграють макроекономічна ситуація, рівень капіталізації, структура активів, якість кредитного портфеля, ліквідність, прибутковість та ефективність системи управління ризиками [45].

У роботі систематизовано основні чинники впливу на фінансову стійкість банківської установи та встановлено, що особливої актуальності в сучасних умовах набувають ризики, пов'язані з цифровізацією банківської діяльності, високим рівнем невизначеності, військовими діями та змінами поведінки клієнтів. Визначено, що ефективна система управління ризиками є необхідною умовою забезпечення стабільності функціонування банківських установ.

Досліджено основні підходи та методи оцінювання фінансової стійкості банків. Встановлено, що найбільш поширеними інструментами оцінки є коефіцієнтний аналіз, рейтингові підходи, система CAMELS, економічні

нормативи Національного банку України, інтегральні методи та механізми стрес-тестування. Доведено, що комплексне використання зазначених інструментів забезпечує більш об'єктивне оцінювання фінансового стану банку та рівня його стійкості.

У межах практичної частини дослідження проведено оцінку фінансової стійкості банківської системи України в умовах економічної нестабільності. За результатами аналізу встановлено, що, незважаючи на складні умови функціонування, банківський сектор України демонструє достатній рівень адаптивності та зберігає стійкі позиції. Виявлено позитивну динаміку активів, капіталу, прибутковості та фінансових результатів діяльності банківської системи. Водночас встановлено тенденцію до скорочення кількості банківських установ та структурних змін банківського ринку [46].

Аналіз економічних нормативів банківської системи України показав високий рівень дотримання вимог Національного банку України. Встановлено, що показники достатності капіталу, кредитних ризиків та ліквідності перебували у межах нормативних значень, що свідчить про наявність запасу фінансової міцності та ефективність державного банківського регулювання.

Об'єктом практичного дослідження виступав АТ «Акцент-Банк». Проведений аналіз активів і пасивів банку дозволив встановити тенденцію до розширення масштабів діяльності банківської установи, збільшення обсягів активів, зростання кредитного портфеля та зміцнення ресурсної бази. Визначено, що основним джерелом формування ресурсів банку залишаються кошти клієнтів, що позитивно характеризує рівень довіри до банківської установи.

У результаті аналізу доходів, витрат та фінансових результатів АТ «Акцент-Банк» встановлено позитивну динаміку розвитку банку. Виявлено зростання процентних та комісійних доходів, збільшення операційного доходу та позитивну динаміку чистого прибутку. Разом з тим встановлено підвищення

операційних витрат та зростання залежності від залучених ресурсів, що потребує вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами [47].

Проведений аналіз економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» та розрахунок коефіцієнтів фінансової стійкості підтвердили достатній рівень капіталізації, ліквідності та фінансової незалежності банку. Встановлено, що банк підтримує високий рівень запасу ліквідності та виконує всі вимоги Національного банку України.

За результатами проведеного дослідження розроблено комплекс заходів щодо підвищення фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк», який включає удосконалення системи ризик-менеджменту, оптимізацію структури витрат, диверсифікацію джерел доходів, підвищення рівня ліквідності, розвиток цифрових сервісів та посилення кібербезпеки. Визначено, що впровадження запропонованих заходів сприятиме підвищенню адаптивності банку до змін зовнішнього середовища та зміцненню його конкурентних позицій [48].

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання запропонованих рекомендацій у діяльності АТ «Акцент-Банк» та інших банківських установ для вдосконалення системи управління фінансовою стійкістю в умовах економічної нестабільності та воєнного стану [49].

Таким чином, поставлена мета роботи досягнута, а визначені завдання виконані у повному обсязі. Результати проведеного дослідження підтверджують необхідність комплексного підходу до управління фінансовою стійкістю банківських установ та доводять, що своєчасне впровадження сучасних механізмів управління ризиками й фінансовими ресурсами є важливою передумовою стабільного функціонування банків у сучасних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головка Н. Особливості управління фінансовою стійкістю комерційних банків. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2015. № 4. С. 42-53. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2015/224/pdf/42-53.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
2. Лачкова Л. І., Борисова А. О., Лачкова В. М. Механізм управління фінансовою стійкістю банків. *Економіка і суспільство*. 2018. № 19. С. 1089-1092. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-19-2018.pdf#page=1089> (дата звернення: 07.04.2026).
3. Світла Н. Основи управління фінансовою стійкістю банку : кваліфікаційна робота. Чернівці, 2023. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9775/Світла%20Н..pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
4. Малахова О. Л. Управління фінансовою стійкістю банку і монетарне регулювання: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/29508/1/УФСБ_метод.doc (дата звернення: 07.04.2026).
5. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О. Організаційно-економічний механізм управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2020. № 1. С. 217-221. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2021/01/40.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
6. Яременко О. Р., Беренич А. В. Механізм управління та фактори впливу на фінансову стійкість банку. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2017. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/19216/1/186.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
7. Кривошея Н. І. Управління фінансовою стійкістю банку: дипломна робота. Харків, 2021. URL: http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/26877/1/Диплом_Кривошея_Н.І..pdf (дата звернення: 07.04.2026).

8. Стогній З. Фактори впливу на фінансову стійкість банку: тези доповіді. Харків, 2023. URL: http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/30865/1/Тези_Стогній%20Зоряна_2023.pdf (дата звернення: 07.04.2026).
9. Рогачевська В. О., Донченко Т. В. Фінансова стійкість банку: фактори впливу та особливості оцінювання. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 3. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45168/1/Збірник%202021.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
10. Пікалюк О. А. Особливості оцінювання та управління фінансовою стійкістю банку: дипломна робота. Київ, 2021. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19302/1/Dyplom072_Pikaliuk_Kremen.pdf (дата звернення: 07.04.2026).
11. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення: 07.04.2026).
12. Фролов С. М., Козьменко О. В., Бойко А. О., Рекуненко І. І. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: навч. посіб. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/82474/1/Frolov_financial%20security_paper.pdf (дата звернення: 07.04.2026).
13. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення: 07.04.2026).
14. Хорішок В. В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банку: магістерська робота. Суми, 2021. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-6789/87030/1/Khorishok_mag_rob.pdf (дата звернення: 07.04.2026).
15. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління НБУ від 28.08.2001 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> (дата звернення: 07.04.2026).

16. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України: Постанова Правління НБУ від 06.08.2009 р. № 460. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0460500-09> (дата звернення: 07.04.2026).

17. Руда О. Л., Маркуш К. Г. Управління фінансовою стійкістю банківської установи. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/183> (дата звернення: 07.04.2026).

18. Жердецька Л. В. Розвиток методичного інструментарію управління фінансовою стійкістю банківських установ. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 37. С. 68-74. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/37_2021ua/13.pdf (дата звернення: 07.04.2026).

19. Фастова П. Управління фінансовою стійкістю та надійністю банку (на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»): кваліфікаційна робота. Дніпро, 2022. URL: https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/161540/Фастова_072м-20-1.pdf (дата звернення: 07.12.2024).

20. Погореленко Н. П., Пилипчук Д. С. Сучасні методологічні підходи до управління фінансовою стійкістю банку. *Економічний простір*. 2023. № 189. С. 73-77. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1023> (дата звернення: 07.04.2026).

21. Шелудько А. С. Методи управління фінансовою стійкістю банківської установи. *Економіка України: шляхи виходу із кризи: зб. матеріалів Міжвузівської конф.* Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2015. С. 173-175. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/materiali-konferentsij/2015-12-11_materiali-conference-krok.pdf (дата звернення: 07.04.2026).

22. Карчева Г. Т., Запорожець С. В. Цифрова трансформація та її вплив на управління фінансовою стійкістю банків України. *Бізнес Інформ*. 2023. № 5. С. 347-355. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2023&abstract=2023_5_0_347_355 (дата звернення: 07.04.2026).

23. Наглядова статистика: [сайт] / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 07.04.2026).

24. Фукс Н. А. Правові засади банківського регулювання та нагляду в Україні в умовах воєнного стану: наук. стаття. Одеса: ОНЮА, 2023. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/19484/Фукс%20Н.%20А.%20Правові%20засади%20банківського%20регулювання%20та%20нагляду%20в%20Україні....pdf> (дата звернення: 07.04.2026).

25. Підпригора Л. А. Грошовий обіг та стійкість банківської системи України в умовах військового стану: дис. канд. екон. Наук. Київ, 2022. 215 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39362/Pidopryhora.p> (дата звернення: 07.04.2026).

26. Малець М. М., Владичин У. В. Функціонування банківського бізнесу в умовах війни: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2024. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/Malets-M.-M._dyplom.pdf (дата звернення 07.04.2026).

27. Звіт про фінансову стабільність: аналіт. звіт / Національний банк України. Київ, 2023. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2023-N1.pdf?v=4 (дата звернення: 07.04.2026).

28. Прокопенко Н. С., Мирончук В. М., Шепель І. В. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. URL: n.ua/index.php/journal/article/view/1556/1497 (дата звернення: 07.04.2026).

29. Польовчик В. В. Кредитний ризик банку: сутність, оцінка, методи зниження в сучасних умовах функціонування банківської системи за матеріалами АТ «Акцент-Банк»: дис. канд. екон. наук. Хмельницький, 2024. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1f1e24df-9a34-4be9-a71c-2548c44fcc16/content> (дата звернення: 07.04.2026).

30. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III: станом на 1 вересн. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 07.04.2026).

31. Показники банківської системи: [сайт] / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#1> (дата звернення: 07.04.2026).

32. Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затв. постановою Правління Національного банку України від 11.06.2018 р. № 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18#Text> (дата звернення: 07.04.2026).

33. Офіційний сайт Національного банку України. Наглядова статистика: [сайт]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 07.04.2026).

34. Скаско О. І., Воськало Н. М. Удосконалення системи оцінки фінансової стійкості банків в Україні. *Бізнес Інформ*. 2023. №4. С. 56-62. URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2023&abstract=2023_4_0_56_62 (дата звернення: 07.04.2026).

35. Марич М. Г., Марич А. В. Оцінка фінансової стійкості комерційних банків України на сучасному етапі розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 17. С. 698-703. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/142.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).

36. Пилипко В. М. Управління фінансово-економічною безпекою банку в умовах нестабільності (на прикладі АТ «Акцент-Банк», м. Коломия): дис. канд. екон. наук. Хмельницький, 2024. URL: <https://elar.khmnmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ad1d6a14-06ba-4a92-b267-4f5ed7ac4475/content> (дата звернення: 07.04.2026).

37. Фатєєва Т. С. Управління ризиками діяльності банку для забезпечення сталості його фінансових результатів: дис. канд. екон. наук. Дніпро, 2023. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/9038/1/%D0%A4%D0%B> (дата звернення: 07.04.2026).

38. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків»: затв. постановою Правління Національного банку України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04#Text> (дата звернення: 07.04.2026).

39. Чуб П. М. Система ризик-менеджменту та її вплив на фінансову стійкість банку: монографія. Київ, 2013. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32608554.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).

40. Луньов Д. А. Фінансова стійкість банку та шляхи її забезпечення: дис. канд. екон. наук. Кропивницький, 2024. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/97af4cdc-5f8c-45f4-bbe1-2f8d017d5147/content> (дата звернення: 07.04.2026).

41. Даценко Р. В. Управління фінансовою стійкістю комерційного банку в умовах підвищених ризиків. Фінансові ринки. 2024. С. 93-98. URL: <https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/events/other/inform-list/zbirnik-finrinki-2024.pdf#page=94> (дата звернення: 07.04.2026).

42. Грубляк О. М., Бугай В. Б. Фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства у воєнних умовах господарювання: дис. канд. екон. наук. Київ : КНЕУ, 2023. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8446/2023_%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%9A%D0%9D%D0%95%D0%A3.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 07.04.2026).

43. Давидюк О. В. Фінансова стійкість банків в умовах макроекономічної нестабільності: дис. канд. екон. наук. Тернопіль, 2020. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40479/1/Davydiuk.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).

44. Щенявська В. Шляхи забезпечення стабільності банківської системи України: дис. канд. екон. наук. Київ, 2022. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4fd32565-1323-47d7-be21-4c85394e56fa/content> (дата звернення: 07.04.2026).

45. Кириллова В. Р. Аналіз фінансової стійкості комерційних банків: дис. канд. екон. наук. Суми, 2021. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/84987/1/Kirillova_bac_rob.pdf (дата звернення: 07.04.2026).
46. АТ «А-БАНК». a-bank.com.ua. URL: <https://a-bank.com.ua/> (дата звернення: 07.04.2026).
47. АТ А-БАНК. Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/smida/14360080?year=2020> (дата звернення: 07.04.2026).
48. АТ А-БАНК. Опендатабот. URL: <https://opendatabot.ua/c/14360080> (дата звернення: 17.12.2024).
49. Дейнеко, К. І., Косяченко, К. Е. Сутність фінансової стійкості комерційного банку. 2024. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/13808/1/3.pdf> (дата звернення: 07.04.2026).
50. Коваль, Н. О. Сучасні інструменти забезпечення фінансової стійкості комерційних банків. *Modeling the development of the economic systems*. Iss. 1: 134–138., 2024. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4> (дата звернення: 07.04.2026).
51. Федішин М. П., Чеботар О. С. Фінансова стійкість комерційного банку як необхідна умова його ефективного функціонування. 2023. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8309/31.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 07.04.2026).

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність АТ «Акцент-Банк» за 2023-2025 рр.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2024 р.

(у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2024	31 грудня 2023
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	10 387 765	3 979 698
Кредити та аванси клієнтам	12	5 516 412	8 983 168
Інвестиції в цінні папери	13	175 703	54 014
Інвестиційна нерухомість		11 946	10 540
Відстрочені податкові активи	10	50	-
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	14	74 154	67 319
Основні засоби	14	260 894	254 068
Активи в формі права користування (оренда)	15	78 208	110 424
Інші фінансові активи	16	1 251 633	867 023
Інші нефінансові активи	16	26 636	48 324
Необоротні активи, утримувані для продажу		3 327	3 334
Загальна сума активів		17 786 728	14 377 912
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		179 040	90 812
Кошти клієнтів	17	14 572 422	11 524 100
Інше забезпечення		12 576	16 288
Забезпечення винагород працівникам		36 764	35 904
Інші фінансові зобов'язання	18	502 985	366 013
Інші нефінансові зобов'язання	18	30 544	52 196
Поточні податкові зобов'язання		19 882	82 673
Відстрочені податкові зобов'язання	10	14 056	11 357
Загальна сума зобов'язань		15 368 269	12 179 343
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	1 054 704	1 054 704
Незаресстрований статутний капітал	19	459 801	-
Нерозподілений прибуток		503 281	804 162
Емісійний дохід		41	41
Результат від операцій з акціонером	19	165 000	165 000
Резервні та інші фонди банку	19	172 106	127 834
Резерв переоцінки основних засобів		16 212	13 056
Резерв зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів		46 667	33 772
Резерв зміни справедливої вартості боргових фінансових активів		647	-
Усього власного капіталу		2 418 459	2 198 569
Усього зобов'язань і власного капіталу		17 786 728	14 377 912

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 17 квітня 2023 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова ПравлінняН.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

Додаток Б

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

станом на 31 грудня 2024 р.
(у тисячах гривень)

	Примітки	2024	2023
Дохід від звичайної діяльності		4 724 723	4 017 631
Процентні доходи	4	3 474 153	3 185 635
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	4	3 359 358	3 103 578
Інші процентні доходи	4	114 795	82 057
Комісійні доходи	5	1 183 037	779 213
Інші доходи	6	67 533	52 783
Процентні витрати	4	(788 285)	(726 808)
Комісійні витрати	5	(721 366)	(302 288)
Інші витрати	6	(88 189)	(446)
Чистий прибуток/збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(103 313)	(9 931)
Чистий прибуток/збиток від операцій з іноземною валютою		1 133 402	58 457
Чистий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти		104 726	(1 093)
Чистий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		1 834	1
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(153)	(206)
Збиток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	12	(2 547 614)	(625 214)
Інші прибутки/збитки	6	(7 127)	(283)
Витрати на виплати працівникам	7	(753 410)	(779 253)
Витрати зносу та амортизації	8	(131 804)	(145 056)
Інші адміністративні та операційні витрати	9	(562 557)	(502 349)
Збиток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності для нефінансових активів	16	(1 642)	943
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		259 225	984 105
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		(71)	(5 937)
Прибуток (збиток) до оподаткування		259 154	978 168
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	10	(56 517)	(178 154)
Прибуток (збиток) за рік		202 637	800 014
Інший сукупний дохід:			
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:</i>			
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибутки (збитки) від інвестицій в інструменти капіталу	13	12 895	(1 164)
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки	14	3 711	124
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:</i>			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	13	647	-
Чистий інший сукупний дохід за рік за вирахуванням податку на прибуток		17 253	(1 040)
Усього сукупного доходу за рік		219 890	798 974
Прибуток на одну просту акцію, у гривнях	20	8,07	31,86

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 17 квітня 2023 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова Правління

Н.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

Додаток В

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2025 р. (у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2025	31 грудня 2024
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	12 703 593	10 387 765
Кредити та заборгованість банків	12	826 727	-
Кредити та заборгованість клієнтів	12	8 567 591	5 516 412
Інвестиції в цінні папери	13	920 970	175 703
Інвестиційна нерухомість		12 650	11 946
Відстрочені податкові активи	10	6 577	50
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	14	82 436	74 154
Основні засоби	14	250 703	260 894
Активи в формі права користування (оренда)	15	82 279	78 208
Інші фінансові активи	16	1 518 353	1 251 633
Інші нефінансові активи	16	85 826	26 636
Необоротні активи, утримувані для продажу		2 371	3 327
Загальна сума активів		25 060 076	17 786 728
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		91 217	179 040
Кошти клієнтів	17	20 263 717	14 572 422
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		26 309	12 576
Забезпечення винагород працівникам		50 999	36 764
Інші фінансові зобов'язання	18	1 168 278	502 985
Інші нефінансові зобов'язання	18	81 069	30 544
Поточні податкові зобов'язання з податку на прибуток		438 373	19 882
Відстрочені податкові зобов'язання	10	28 913	14 056
Загальна сума зобов'язань		22 148 875	15 368 269
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	1 514 505	1 054 704
Незареєстрований статутний капітал	19	-	459 801
Нерозподілений прибуток		984 748	503 281
Емісійний дохід		41	41
Результат від операцій з акціонером	19	165 000	165 000
Резервні та інші фонди банку	19	172 106	172 106
Резерв переоцінки основних засобів		17 450	16 212
Резерв зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів		57 351	46 667
Резерв зміни справедливої вартості боргових фінансових активів		-	647
Усього власного капіталу		2 911 201	2 418 459
Усього зобов'язань і власного капіталу		25 060 076	17 786 728

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 12 березня 2024 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова ПравлінняН.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

станом на 31 грудня 2025 р. (у тисячах гривень)

		2025	2024
Дохід від звичайної діяльності		5 656 731	4 724 723
Процентні доходи	4	4 143 331	3 474 153
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	4	4 069 773	3 359 358
Інші процентні доходи	4	73 558	114 795
Комісійні доходи	5	1 452 528	1 183 037
Інші доходи	6	60 872	67 533
Процентні витрати	4	(1 437 791)	(788 285)
Комісійні витрати	5	(1 168 862)	(721 366)
Інші витрати	6	(4 596)	(88 189)
Чистий прибуток/збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(74)	(103 313)
Чистий прибуток/збиток від операцій з іноземною валютою		595 693	1 133 402
Чистий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти		(41 960)	104 726
Чистий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		704	1 834
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		43	(153)
Збиток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	12	(284 196)	(2 547 614)
Інші прибутки/збитки	6	(1 111)	(7 127)
Витрати на виплати працівникам	7	(989 505)	(753 410)
Витрати зносу та амортизації	8	(127 057)	(131 804)
Інші адміністративні та операційні витрати	9	(1 135 949)	(562 557)
Збиток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності для нефінансових активів	12, 16	211	(1 642)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		1 062 281	259 225
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		(333)	(71)
Прибуток (збиток) до оподаткування		1 061 948	259 154
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	10	(581 071)	(56 517)
Прибуток (збиток) за рік		480 877	202 637
Інший сукупний дохід:			
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:</i>			
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибутки (збитки) від інвестицій в інструменти капіталу	10, 13	10 684	12 895
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки основних засобів	10, 14	1 828	3 711
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:</i>			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	10, 13	(671)	647
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	10, 13	24	-
Чистий інший сукупний дохід за рік за вирахуванням податку на прибуток		11 865	17 253
Усього сукупного доходу за рік		492 742	219 890
Прибуток на одну просту акцію, у гривнях	20	19,15	8,07

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 12 березня 2024 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова ПравлінняН.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

